

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

ŠPANĚLSKÁ SLOVNÍ ZÁSoba V OBLASTI SPORTU:
POZEMNÍ HOKEJ

Vedoucí práce: Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Autor práce: Michaela Saiková

Obor: Anglický jazyk a literatura – Španělský jazyk a literatura

Ročník: 4.

2016

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 4. května 2016

Michaela Saiková

PODĚKOVÁNÍ: Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé bakalářské práce, školitelce, Mgr. Miroslavě Aurové Ph.D., za cenné rady, věcné připomínky a vstřícnost při konzultacích a vypracovávání mojí bakalářské práce.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá španělskou slovní zásobou z oblasti sportu, konkrétně pozemního hokeje. V teoretické části jsou představeny různé způsoby obohacování slovní zásoby, metafora a novinářský slang. Praktická část je rozdělena do dvou částí. První se zabývá hlubší analýzou několika vybraných podstatných jmen. Druhá část je pak glosářem postihujícím a blíže zkoumajícím typické výrazy tohoto sportu.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pozemní hokej, slovní zásoba, slovní zásoba sportu, slovo tvorba, metafora

ABSTRACT

This bachelor thesis analyses the Spanish vocabulary of sport, field hockey specifically. In the theoretical part there are presented various methods of vocabulary enrichment, also metaphor and language of journalism. The practical part is divided into two parts. The first part examines and analyses various nouns chosen. The second part is a glossary dealing with expressions that are characteristic of this kind of sport that are examined in detail.

KEY WORDS

Field hockey, vocabulary, vocabulary of sport, word-formation, metaphor

Obsah

Úvod.....	5
1 TEORETICKÁ ČÁST.....	7
1.1 Slovní zásoba	7
1.1.1 Slovo	7
1.2 Původ španělské slovní zásoby	8
1.3 Obohacování španělské slovní zásoby	9
1.3.1 Neologismy	10
1.3.2 Morfologické procesy	11
1.3.2.1 Kompozice (<i>composición</i>)	11
1.3.2.2 Derivace (<i>derivación</i>)	14
1.3.2.2.1 Derivace pomocí předpon (<i>prefijación</i>)	14
1.3.2.2.2 Derivace pomocí přípon (<i>sufijación</i>)	15
1.3.3 Přejímání slov z cizích jazyků	17
1.3.3.1 Výpůjčky a kalky	17
1.3.3.1.1 Klasifikace podle Bloomfielda.....	17
1.3.3.1.1.1 Kulturní výpůjčka.....	17
1.3.3.1.1.2 Intimní výpůjčka.....	18
1.3.3.1.1.3 Dialektální výpůjčka.....	18
1.3.3.1.2 Formalistická klasifikace kalků.....	18
1.3.3.1.2.1 Úplná výpůjčka	19
1.3.3.1.2.2 Lexikální nebo strukturální kalk	19
1.3.3.1.3 Klasifikace založená na funkci postihované lingvistické úrovně....	19
1.3.3.1.4 Kalky podle Dubského	20
1.3.4 Sémantické procesy	20
1.3.4.1 Přenesení významu.....	20
1.3.4.2 Rozšíření a zúžení významu.....	21
1.3.4.3 Eufemismus a dysfemismus.....	22
1.3.4.4 Metafora	22
1.3.4.4.1 Klasifikace metafor podle Dubského	23
1.3.4.4.1.1 Smyslové metafory (<i>metáforas sensoriales</i>).....	23
1.3.4.4.1.2 Rozumové metafory (<i>metáforas intelectuales</i>).....	24
1.3.4.4.1.3 Personifikační metafory (<i>metáforas personificadoras</i>)	24

1.3.4.4.1.4 Citové metafory (<i>metáforas emocionales</i>).....	24
1.3.4.4.2 Klasifikace metafor na základě jejich funkce.....	24
1.4 Žurnalistika	25
1.4.1 Sportovní žurnalistika.....	25
1.5 Pozemní hokej.....	28
2 PRAKTICKÁ ČÁST	30
2.1 Metodologie	30
2.2 Deníky As.com a Marca.com.....	31
2.3 ČÁST A.....	32
2.4 ČÁST B.....	47
Závěr	61
Resumen.....	62
Seznam použité literatury	64

Úvod

Cílem této bakalářské práce je analyzovat *Španělskou slovní zásobu sportu: pozemního hokeje*. Toto téma jsem zvolila z důvodu mého velice kladného vztahu ke španělštině a navíc i díky zálibě ve sportech. Specifikace právě na pozemní hokej pro mne byla jasnou volbou, několik let jsem pozemní hokej aktivně hrála. Českou slovní zásobu pozemního hokeje tedy ovládám a nahlédnutí na situaci ve španělštině proto považuji za zajímavou.

Práce bude rozdělena na dvě části. V první, teoretické části, představím různé aspekty španělské slovní zásoby. Nejprve čtenáře obecně seznámím se slovní zásobou a její charakteristikou. Dále mě budou zajímat formy jejího obohacování, ty rozdělím na procesy morfologické a sémantické a na výpůjčky z cizích jazyků. Následně pohovořím o pozemním hokeji, jeho tradicích a historii. Poslední část teorie pak věnuji žurnalistice a sportovní žurnalistice, protože v praktické části budou jedním z opěrných kamenů pro výzkum novinové články ze sportovních deníků.

Druhou částí je, jak již bylo naznačeno, část praktická. Jejím cílem bude především zmapovat, jaké procesy se nejčastěji podílejí na obohacování slovní zásoby pozemního hokeje. V praktické části se pokusím o analýzu slovní zásoby pozemního hokeje, a to hned dvojím způsobem, praxe je tedy rozdělena na dvě části. V části A se snažím o hlubší analýzu dvaceti náhodně vybraných podstatných jmen. Význam slova konzultuji se slovníkem Španělské královské akademie *DRAE*¹. Zajímám se pak především o původ vzniku, ten konzultuji na stránkách on-line dostupného etymologického slovníku². Dále zkoumám motivovanost vzniku, formy, v nichž se dané slovo může v mnou zkoumaném vzorku objevit, případně větné prostředí výskytu. V neposlední řadě budu zkoumat i četnost výskytu daného podstatného jména. V části B se pak pokusím o sestavení přehledu slov a slovních spojení typicky používaných v prostředí pozemního hokeje. V tabulce mnou vybraných výrazů uvedu španělsky vysvětlený význam daného výrazu nebo španělský ekvivalent v případě, že se jedná o slovo přejaté. Dále mě bude zajímat způsob užití a situace v českém jazyce. Tato tabulka je tedy zároveň i glosářem.

¹ Internetové stránky slovníku dostupné na: <http://www.rae.es/>

² Internetové stránky deníku dostupné na: <http://etimologias.dechile.net/>

Praktická část je založena na analýze čtyřiceti novinových článků z on-line dostupných deníků *Marca*³ a *As*⁴ a Pravidlech pozemního hokeje, vydaných Španělskou královskou hokejovou federací *RFEH*⁵.

³ Internetové stránky deníku dostupné na: <http://www.marca.com/>

⁴ Internetové stránky deníku dostupné na: <http://as.com/>

⁵ Internetové stránky federace dostupné na: <http://www.rfeh.es/>

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Slovní zásoba

Každý jazyk na světě disponuje svou vlastní, jedinečnou slovní zásobou. Podle slovníku Španělské královské akademie (*Diccionario de la lengua española* RAE, 2001) lexikum definujeme jako „vocabulario, conjunto de las palabras de un idioma, o de las que pertenecen al uso de una región, a una actividad determinada, a un campo semántico dado, etc”. Pojmem slovní zásoba se tedy rozumí souhrn všech slov, která v daném jazyce existují, může jimi ale být i souhrn slov daného regionu, určité aktivity či konkrétního sémantického pole. Slovní zásoba je nestálého charakteru, podléhá vnějším změnám a přizpůsobuje se jim. Jinými slovy, lexikum je jednou z nejproměnlivějších sfér jazyka, nové jednotky se v něm neustále tvoří, méně používané zanikají v závislosti na potřebách a proměnách společnosti i světa. Základní jednotkou slovní zásoby, jak už bylo naznačeno, je slovo.

1.1.1 Slovo

Slovo je elementární složkou slovní zásoby každého jazyka. Jak uvádí Hauser (1980, str. 9) „souhrn slov každého jazyka tvoří jeho slovní zásobu. Slovo je zároveň jednou ze základních jednotek jazykových, neboť jazyk je jazykem slov.“ Komplexní definice, postihující všechny stránky slova je podle Hausera velmi obtížná, vezmeme-li v potaz, že pojem slovo zahrnuje stránku zvukovou i grafickou, má určité morfologické, syntaktické či lexikologické náležitosti. Většina definic však upozorňuje na binární povahu slova, tedy spojitost formy a obsahu. Formu chápeme jako hláskovou stavbu každého ze slov, přičemž slovo je tvořeno spojením několika hlásek. Obsahem rozumíme význam slova, tedy to, co si pod daným slovem představíme (1980, str. 9). Na významu slova se „domluvili“ jeho uživatelé a samozřejmě se v každém jazyce liší. „Vedle věcného významu může slovo vyjadřovat i různé významy mluvnické, jako jsou rod, číslo, pád u jmen, osoba, čas, způsob u sloves a plnit úlohu větných členů. K mluvnické stránce přiřazujeme i slovnědruhovou příslušnost slov“ (1980, str. 10).

1.2 Původ španělské slovní zásoby

Stejně jako ostatní románské jazyky, i španělština má svůj základ v latině. Latina se na Iberský poloostrov dostala spolu s příchodem Římanů a Publia Cornelia Scipia mezi třetím a druhým stoletím před naším letopočtem. Jak uvádí Rafael Lapesa, profesor Španělské královské akademie, románské jazyky se nezrodily v jednom konkrétním okamžiku, nýbrž jsou výsledkem velmi dlouhé a pozvolné evoluce. Z tohoto důvodu ani není možné přesně určit moment jejich vzniku. V desátém a jedenáctém století se v Kastilii, která v tu dobu bojuje za svou samostatnost, objevují velké jazykové odlišnosti, které se začínají projevat i na sousedních územích. Ve třináctém století pak dochází k šíření kastilštiny pomocí literatury a písemností. Velkým pokrokem pak je vydání španělské gramatiky, *Gramática castellana*, Antoniem de Nebrijou v roce 1492 (1981). Od té doby až do současnosti procházel španělský jazyk ještě mnoha změnami a musel čelit spoustě problémů, aby vypadal tak, jak ho známe dnes.

Pokud víme, že španělština pochází z latiny, je zřejmé, že latina jakožto základ španělštiny zanechala zásadní stopu i ve slovní zásobě. Tu část slovní zásoby, mající základ v latině, nazýváme *base latina*, latinský základ. Ten se, jak uvádí Hualde, dále dělí na slova, která do španělštiny přešla pomocí *vía patrimonial* a *vía culta*. *Vía patrimonial*, zděděná část, jsou slova, která jsou prapůvodním základem slovní zásoby. Taková slova se od původního latinského slova, ze kterého pochází, velmi liší. *Vía culta* je oproti tomu způsob, jímž do španělštiny vstupují knižní slova, která nepovažujeme za základ, nýbrž spíše za jakousi známku vzdělanosti či učenosti. Tato slova nazýváme také latinismy. Od původního latinského originálu se neliší vůbec nebo jen nevýrazně a do španělštiny byla přejata z psané latiny (2003, str. 289). Druhou velkou skupinu pak tvoří výpůjčky a kalky, tedy slova, která byla převzata nebo mají základ v jiných jazycích.

1.3 Obohacování španělské slovní zásoby

Slovo tvorba, obohacování slovní zásoby a tvoření slov jsou pojmy, které spadají do oblasti lingvistiky. Konkrétně se jedná o disciplíny z odvětví morfologie a lexikologie. Lexikologie může být definována jako „estudio de las unidades léxicas de una lengua y de las relaciones sistemáticas que se establecen entre ellas“ (*Diccionario de la lengua española*, RAE, 2001). Můžeme tedy říci, že se jedná o vědní obor, zabývající se studiem jednotek slovní zásoby a vztahů mezi nimi. Morfologii definujeme podle slovníku Španělské královské akademie (*Diccionario de la lengua española*, RAE, 2001) jako „parte de la gramática que estudia la estructura de las palabras y de sus elementos constitutivos“. Tato disciplína tedy studuje strukturu jednotlivých slov a jejich částí. Pro širší postižení tématu obohacování slovní zásoby je proto nejvýhodnější na tuto problematiku nahlížet jak z morfologického, tak i lexikologického pohledu.

Jak jsem již na začátku uvedla, slovní zásoba má charakter nestálý. Je to právě oblast lexika, kde jsou změny nejrychlejší a nejmarkantnější. Nové jednotky do ní neustále vstupují, zatímco staré a již nepotřebné se vytrácejí. Lexikum v podstatě odráží průběžné změny ve světě, společnosti či technice, a potřeby pro jeho obohacení mohou být podle Bartoše a Valíkové (2002, str. 5) dvojí:

1. "Dar una nueva denominación a la realidad nueva (objetos, ideas, tecnologías), o sea, a los conceptos materiales e intelectuales"
2. "Dar una denominación nueva a una realidad antigua"

Jak uvádí Dubský, existuje několik způsobů obohacování slovní zásoby. Prvním způsobem budou **morfologické procesy** (*procesos morfológicos*) kam zařadíme například derivaci (*derivación*), skládání slov (*composición*) nebo zkracování slov (*abreviación*). Druhým způsobem budou **sémantické procesy** (*procesos semánticos*), sem jsou zahrnuty procesy jako rozšíření a zúžení významu (*extensión y restricción del significado*) nebo změna významu (*cambio del significado*). Další kategorii pak tvoří **procesy syntaktické**, kam spadají například výpůjčky z cizích jazyků (*préstamos*) nebo konverze (*conversión*) (1989, str.9).

1.3.1 Neologismy

Neologismy jsou slova nově vytvořená. Neologismem se podle Ezquerry rozumí lexikální element, který se v současnosti začleňuje do jazyka (str. 13). Odpověď na otázku, kdy se ještě jedná o neologismus a kdy už ne, vůbec není jednoznačná. Podle Bartoše a Valíkové (2002, str. 6) je „problém v diachronii a synchronii, teorii a metodologii“. Diachronie je pohled na danou problematiku vzhledem k času a historii. Danou věc a její vývoj zkoumáme v čase. Oproti tomu synchronii rozumíme jako zkoumání dané problematiky v konkrétním časovém bodě, v současnosti. Podle Bartoše a Valíkové je nemožné tyto dva pohledy na věc zcela izolovat a vždy se věnovat jen jedné z nich. Důvodem je fakt, že neologismus není izolovaný prvek, ale je spojen s dalšími elementy slovní zásoby (2002, str. 6). Na druhou stranu, pokud se takto nově vytvořené slovo stane součástí lexika, můžeme ho stále ještě považovat za neologismus? Jak jsem již zmínila výše, odpověď není jednoduchá a je předmětem dlouhého zkoumání s nejasným závěrem. Touto problematikou se ve svém článku *El neologismo español actual* podrobně zabývá Manuel Alvar Ezquerra. Ezquerra uvádí jako relativně objektivní kritérium pro rozhodnutí zda dané slovo je neologismem fakt, zda se toto slovo objevuje v akademickém slovníku. Toto kritérium však přináší několik problémů. První problémem je skutečnost, že žádný slovník není schopen plně postihnout celé lexikum daného jazyka. Jako druhou potíž Ezquerra uvádí, že slovník zastarává již v momentě svého vydání, jelikož, jak jsem již zmiňovala, slovní zásoba se neustále mění. Třetí problémem pak je ten, že slovníky se zajímají především o lexikální stránku jazyka, pokud se objevují nějaké gramatické fenomény, většinou se jedná o nepravidelnosti. Není možné, aby slovník pojmul veškeré deriváty či kompozita, která je dané slovo schopno mít. Je tedy velké množství tvarů daného slovníkového hesla, která nejsou ve slovnících uvedena. (2007, str. 2 – 3) Skutečnost zda-li se dané slovo objevuje ve slovníku tedy není kritérium, které by fungovalo ve všech případech.

Neologismy můžeme řadit do dvou skupin vzhledem k motivovanosti jejich vzniku. První skupinou jsou taková slova, jejichž vznik byl podmíněn vznikem nové skutečnosti či reality, například se může jednat o vynález, který je něčím novým, dosud nepojmenovaným. Je to právě tato skupina neologismů, která užívá pro odvozování nových slov užití předpon, přípon či skládání (Bartoš, Valíková, 2002, str. 7). Druhou skupinu tvoří slova, která vznikla s potřebou pojmenovat, novým, výstižnějším

způsobem, již pojmenované. Podle Varela je vznik neologismů motivován a podmíněn zcela jinými skutečnostmi. Novotvary dělíme na ty, jejichž vznik se zakládá na jisté asociaci smyslů - metafoře, a na ty, jež jsou utvářeny na základě metonymie. Takovým příkladem metafory může být metafora utvořená na základě podobnosti části lidského těla a určité neživé věci. *Čelo* jako část obličeje a jemu fyzicky podobné *čelo* postele. Naproti tomu metonymie je pojmenování na základě určité blízkosti, například název italské vesnice *Prosecco* a stejný název pro odrůdu bílého vína, které se zde pěstuje, *Prosecco*. Častým případem vzniku novotvarů je takový, v němž dochází k výpustce jména, typicky ve vazbě podstatného a přídavného jména jako v případě *liquido anticonjelante*, kde je vypuštěno substantiva *liquido* a dále se již jako samostatné jméno používá jen jména přídavného (Varela, 2005, str. 10).

1.3.2 Morfologické procesy

Jak uvádí Dubský, morfologické neboli slovtvorné postupy jsou procesy, díky kterým dochází ke tvoření nových forem pojmenování založených na specifickém tvaru slova, tedy na jeho vnější podobě. Radíme sem všechny procesy, „kdy z existující pojmenovací lexikální jednotky zásahem do jejího tvaru nebo do jejího syntaktického zařazení v daném systému je vytvářena nová jednotka mající nějaký významový vztah k jednotce, ze které se vychází“ (1989, str. 15). Dubský k morfologickým procesům řadí například skládání neboli kompozici, odvozování nebo změnu slovní kategorie. Některé z postupů spadají mezi takzvaně produktivní (*productivos*), to jsou postupy, které se hojně využívají, jiné mezi takzvaně neproduktivní (*improductivos*), tam náležejí postupy, kterých se v jazyce již téměř neuzívá (1989, str. 15).

1.3.2.1 Kompozice (*composición*)

Valná většina autorů odborných publikací se shoduje na tom, že pro vznik kompozita je třeba složení nejméně dvou lexikálních jednotek. Tato jednotka však musí být schopna fungovat sama o sobě. Takovou lexikální jednotkou můžeme označit například slovo nebo kořen slova. Podle Černého můžeme *palabras compuestas* („slova odvozena skládáním“) dělit do dvou skupin. První skupinou budou slova, při jejichž vzniku došlo k ortografické změně, tedy změně v pravopisu. Příkladem takto vzniklého

slova může být *Nochevieja* ("Silvestr"), kdy došlo ke spojení podstatného jména *noche* ("noc") a jména přídavného *vieja*. Druhým typem pak budou slova, u nichž bez pochyby došlo ke spojení dvou samostatných lexikálních jednotek, tyto jednotky však neztratily svou formální nezávislost a nedošlo u nich ke grafickému spojení. Jako příklad takto vzniklého slova složeného může posloužit složenina *Casa Blanca* ("Bílý dům"). Některé složeniny jsou kombinací dvou lexikálních jednotek, kde druhá jednotka převzala morfologické kategorie prvního elementu. Pokud podstatné jméno *noche* je rodu ženského, druhý element složeniny, v tomto případě přídavné jméno, převezme jeho kategorie a bude mít tedy koncovku přídavného jména rodu ženského, *vieja* (2000, str. 57).

Tabulka č. 1: Skládání slov⁶

Slova odvozena skládáním, u kterých došlo ke změně v ortografii	
Podstatné jméno + podstatné jméno	Baloncesto
Přídavné jméno + přídavné jméno	Hispanoamericano
Přídavné jméno + podstatné jméno	Cortocircuito
Podstatné jméno + přídavné jméno	Hierbabuena
Sloveso + podstatné jméno	Girasol
Ostatní typy	Bienvenida, chupachup

Slova odvozena skládáním, u kterých nedošlo ke změně v ortografii	
Podstatné jméno + podstatné jméno	Díaperro
Podstatné jméno + přídavné jméno	Guardia civil
Podst.jm. + předložka + podst.jm.	Agencia de viajes
Ostatní typy	Buen humor, ruso-japonés

Z výše řečeného vyplývá, že výsledkem procesu kompozice jsou jednotky jak jednoslovné (monolexématické), tak jednotky víceslovné (pluriverbální). Pluriverbální jednotka (*unidad pluriverbal*) přejímá odlišné typy a stupně spojení. Prvním typem je

⁶ Tabulka převzata z Černý (2008, str. 59)

složenina, ve které jsou komponenty položeny vedle sebe a jsou odděleny mezerou. Příkladem může být *lucha antidroga* ("boj proti drogám"). Druhým typem jsou pak složeniny, ve kterých došlo ke spojení elementů pomocí pomlčky. Jako příklad si uvedeme *turco-chipriota* ("kypersko turecký"). Oba tyto typy spojení dvou a více elementů ve složenině nazýváme takzvanými složeninami syntagmatickými, přičemž se na takovou složeninu nahlíží jako na dvě samostatná slova. Oproti tomu monolexématická kompozita jsou lexikální složeniny, které tvoří jedno samostatné slovo. Tyto jsou spojovány třetím typem spojení, dochází tu k naprostému sjednocení, elementy jsou k sobě připojeny bez mezery či pomlčky a vypadají jako jedno slovo. Jako příklad můžeme uvést *aguardiente* ("pálenka"). Varela syntagmatické složeniny dále dělí na ty, co se píší s předložkou, ty co se píší bez předložky a ty, ve kterých došlo ke spojení jména a adjektiva. V prvním případě hovoříme o syntagmatických složeninách předložkových (*compuestos sintagmáticos preposicionales*), příkladem bude složenina *juguetes a pila* ("hračky na baterky"), kde se přidává předložka *a*. Druhým typem jsou syntagmatické složeniny volně položené vedle sebe (*compuestos sintagmáticos yuxtapuestos*), tyto se píší bez předložky. Tento bezpředložkový typ se dále dělí na apozitivní (*apositivos*) a souřadné (*coordinales*). Apozitivní složeniny jsou takové, ve kterých jsou elementy volně loženy vedle sebe a mají mezi sebou mezeru. Souřadné se pak píší s pomlčkou. (2005, str. 80-81).

Složeniny lexikální se také mohou dělit, a to na dva podtypy. Jak již bylo naznačeno, jsou to právě lexikální složeniny, které se v jazyce chovají jako jedno slovo. Jak tvrdí Dubský, záleží na tom, zda jsou si elementy složeniny rovny či nikoliv. Pokud jsou všechny elementy v lexikální složenině jádrem, hovoříme o lexikálních složeninách slučovacích. Mezi jednotlivými komponenty panuje vztah souřadnosti. Jako příklad si můžeme uvést přídavné jméno *sordomudo* ("hluchoněmý"). Druhým typem pak budou složeniny, u kterých bude řídicím členem neboli jádrem pouze jeden z elementů a druhý bude doplněním, bude dané jádro tedy jen rozvíjet. Mezi jednotlivými členy pak panuje vztah podřadnosti (1989, str. 55). Takovým případem může být *pintarlabios* ("rtěnka") kdy *pintar* bude jádro a *labios* bude rozvíjející člen.

1.3.2.2 Derivace (*derivación*)

Derivace je další možností, jak ve španělském jazyce utvářet nová slova. Podle Španělské královské akademie (*Diccionario de la lengua española* RAE, 2001) definujeme termín derivace jako „proceso de formación de palabras por medio de afijos; p.ej., *duración*, de *durar*; *deshacer*, de *hacer*“. Derivace ve španělském jazyce probíhá za pomoci afixů. Jedná se o proces, ve kterém se připojí předpona nebo přípona k již existujícímu, samostatně stojícímu lexiku. Předpony se připojují před slovo a mají vždy jen jeden význam, nemění pozici přízvuku ve slově a neovlivňují ani slovní druh. Oproti tomu přípony se připojují za slovo, mohou mít více významů a mohou měnit pozici přízvuku i slovní druh.

1.3.2.2.1 Derivace pomocí předpon (*prefijación*)

Pomocí předpon vzniká v jazyce velké množství nových slov, tento proces lze v rámci obohacování slovní zásoby považovat za jeden z nejpřínosnějších. Předponami jsou všechny elementy, které se připojují před kořen slova a modifikují jeho význam. Podle Černého předponou ve španělštině může být morfém, který nemůže stát sám o sobě, stejně tak jako morfém, který zároveň funguje jako předložka. Některé z předpon přejímají jeden stálý význam, na druhou stranu existují i předpony, které mohou mít více různých významů. Konkrétní předponu pro utvoření nového slova vybíráme podle potřeby a podle gramatických a didaktických norem (2000, str. 46).

Jednou z možností, jak předpony klasifikovat, je dělení v závislosti na skutečnosti, kterou vyjadřují. Jinými slovy můžeme říci, že se dělí podle toho, jaký význam samy o sobě vnášejí do slova. Bartoš a Valíková (2002, Str. 30) prefixy dělí následovně:

- *numeración o cantidad (multi-, poli-, pluri-, mono-, uni-, bi-, tri-);*
- *superiodad o exceso (sobre-, super-, hiper-, macro-);*
- *inferioridad o escasez (sub-, mini-, micro-, hipo-, infra-);*
- *temporalidad (ante-, pre-, post-);*
- *oposición o contrariedad (anti-, contra-);*
- *exclusión (des-, dis-);*
- *negación o privación (a-, in-);*
- *reiteración (re-);*
- *espacialidad (extra-).*

Druhou možností je pak klasifikace na základě sémantické hodnoty daného afixu. Na základě toho Bartoš a Valíková (2002, str. 31) ustanovují následující kategorie předložek:

- *prefijos de negación (queabarcanvarios campos nocionalespremencionados);*
- *prefijoslocativos*
- *prefijostemporales*
- *prefijos de cantidad y tamaño*
- *prefijos de intensificación*

1.3.2.2.2 Derivace pomocí přípon (sufijación)

Přípona neboli sufix je morfém, který se nachází na konci slova, lépe řečeno za kořenem slova. Připojování sufixů je proces, který je z hlediska obohacování slovní zásoby nejproduktivnější. Jeho přínos pro lexikum je tak zásadní, že patří k jednomu z nejvíce prozkoumaných způsobů tvoření nových slov. Pokud tedy sufix definujeme jako část slova, stojící za kořenem, měli bychom ji však odlišovat od koncovky, která zaujímá ve slově stejnou pozici. Slovník Španělské královské akademie (*Diccionario de la lengua española*, RAE, 2001) *desinencia* (“koncovka”) charakterizuje jako „morfema flexivo pospuesto a la raíz, especialmente la de un verbo“. Koncovku tedy chápeme jako flexivní neboli ohebnou část na konci slova, ustanovující sice gramatické kategorie slov, ale bez jakéhokoliv vlivu na význam tohoto slova. Oproti tomu funkcí přípon je modifikovat původní význam slova před jejich připojením a vytvořit tak nový lexém. V jednom slově se může společně objevit jeden i více sufixů.

Existuje několik různých způsobů dělení přípon. Jako nepřehlednější a nevhodnější hodnotím dělení podle Bartoše a Valíkové, které poskytuje základní přehled o tom, jak se přípony klasifikují. Tito autoři klasifikují přípony do tří základních skupin z hlediska slovního druhu vzniklého lexému. Takto dělíme přípony na ty, které dávají vznik podstatným jménům, tento proces nazýváme nominalizace (*nominalización*). Druhou skupinou pak budou ty sufixy, díky nimž vznikají adjektiva pomocí procesu adjektivizace (*adjectivización*). Verbalizací (*verbalización*), připojením poslední skupiny přípon, pak vznikají slovesa.

Bartoš a Valíková (2002, str. 37-38) tedy přípony dělí následujícím způsobem:

Nominalización:

Derivados denominales: chocolate > chocolatada, campesino > campesinado, cortina > cortinaje (...)

Derivados deadjetivales: militante > militancia, ausente > ausentismo, casero > caserismo (...)

Derivados deverbales: alzar > alzamiento, entretener > entretenimiento, fabricar > fabricante (...)

Adjetivización:

Derivados denominales: primavera > primaveral, preferencia > preferencial, inflación > inflacionario (...)

Derivados deverbales: palpar > palpable, enervar > enervante, moralizar > moralizante (...)

Derivados deadjetivales: amargo > amargoso, rojo > rojizo, mundial > mundialista

Verbalización:

Derivados denominales: líder > liderar, estrés > estresar, excursión > excursionar (...)

Derivados deadjetivales: negro > negrear, activo > activar, pálido > palidecer (...)

Derivados deverbales: picar > picotear, saltar > saltear, tirar > tirotear (...)

Derivados deadverbiales: lejos > alejar, adelante > adelantar, cerca > acercar

1.3.3 Přejímání slov z cizích jazyků

1.3.3.1 Výpůjčky a kalky

Přejímání slov z cizích jazyků je dalším způsobem, jak významně obohatit slovní zásobu konkrétního jazyka. K tomuto fenoménu dochází jakožto k přirozenému důsledku kontaktu mezi národy a lidmi odlišných kultur, etnik či sociálních a jiných skupin. Jednotlivé národy se vždy navzájem obohacují v mnoha sférách života, toto se tedy musí nutně projevit v jazyce. Existuje více druhů klasifikací výpůjček, založených na rozdílných přístupech.

1.3.3.1.1 Klasifikace podle Bloomfielda

Leonard Bloomfield ve své klasifikaci výpůjček vychází z diachronického přístupu k jazyku a z jeho principů. Rozlišuje celkem tři základní typy převzatých slov, které vycházejí ze sociolingvistického vztahu mezi lingvistickými systémy, které jsou v kontaktu. Tento vztah se může zakládat buď na typu každého ze systémů, takto rozlišujeme jazyk (*lengua*) a nářečí (*dialecto*) nebo na druhu kontaktu mezi systémy, který může být *íntimo* nebo *cultural*. Z těchto faktů vyvstávají tři základní druhy výpůjček, výpůjčky kulturní (*cultural*), intimní (*íntimo*) a dialektální (*dialectal*). Hlavním druhem je výpůjčka kulturní, která stojí na jedné straně a oproti ní v opozici stojí intimní a dialektální výpůjčky (citováno v Gómez, 2004, str. 17).

1.3.3.1.1.1 Kulturní výpůjčka

Kulturní výpůjčka nám podle Bloomfielda ukazuje to, co jeden národ přinesl a poskytl národu jinému. Tato charakteristika kulturní výpůjčky je založena na etnologické a onomaziologické perspektivě. Některé národy vynikají v určitých aktivitách či technice, a proto snadno poskytují ostatním národům i terminologii daného oboru či problematiky. Dochází zde ke vzájemnému půjčování mezi dvěma jazyky, které mají relativně stejný statut. Nejvíce takto přejatých slov jsou technicismy, či slova pojmenovávající určité kulturní novinky. Příkladem takové výpůjčky mohou být anglicismy, germanismy, italismy a podobně (citováno v Gómez 2004, str. 17).

1.3.3.1.1.2 Intimní výpůjčka

Oproti výpůjčce kulturní, k výpůjčce takzvaně intimní, jak uvádí Bloomfield, dochází mezi dvěma jazyky používanými na jednom území nebo v jedné komunitě. Jedná se o jednosměrnou výpůjčku, kdy jeden z jazyků je nadřazenější tomu druhému. V těchto případech vždy dochází k vypůjčování právě z jazyka nadřazenějšího do jazyka podřazenějšího. Při tomto typu vypůjčování se nejedná převážně o kulturní novinky či technicisms, ale touto cestou vstupují do jazyka slova ze všech sfér. Jako příklad uvádí situaci ve Spojených státech amerických, kde dochází k vypůjčování mezi angličtinou a jazyky jednotlivých skupin imigrantů. Ze Španělska to bude například případ katalánských slov převzatých do španělštiny (citováno v Gómez 2004, str. 17).

1.3.3.1.1.3 Dialektální výpůjčka

Jako poslední Bloomfield uvádí výpůjčku dialektální. Ta, jak už bylo řečeno, spolu s intimní výpůjčkou stojí v opozici výpůjčce kulturní. Tímto typem výpůjčky chápeme půjčování slov v rámci jednoho jazyka. Vychází z diatopické koncepce a z takzvané interní výpůjčky (*préstamo interno*) nebo z výpůjčky mezi variantami jednoho jazyka. Tyto varianty mohou být diatopické⁷, diastratické⁸ či diafasické⁹. Dialektální výpůjčky se zakládají také na prestiži a na napodobování určité skupiny mluvčích, se kterou se daný mluvčí chce ztotožnit (citováno v Gómez, 2004, str. 18).

1.3.3.1.2 Formalistická klasifikace kalků

Jak uvádí Gómez, v první polovině dvacátého století se v Německu objevují formalistické klasifikace výpůjček, soustředěné především na stupeň proměny, kterou vypůjčený element projde. Největším příspěvkem je pak klasifikace formalistického typu podle Betze (2004, str. 35). Betz rozlišuje tři základní typy výpůjček s ohledem na formální a koncepční závislosti vůči původnímu slovu, z něhož vycházejí. Těmito typy jsou výpůjčka úplná (*préstamo integral*), lexikální nebo strukturální kalk (*calco léxico o estructural*) a sémantická výpůjčka. (citováno v Gómez, 2004, str. 35-36).

⁷ zeměpisné

⁸ týkající se společnosti, společenské

⁹ týkající se jazyka specializovaných skupin, oborů a tzv. žargonu

1.3.3.1.2.1 Úplná výpůjčka

Betz chápe úplnou výpůjčku jako *Lehnwort*, tedy slovo přejaté z cizího jazyka, které dále dělí na *Fremdwort* (“cizí slovo“) a *Lehnwort* (“slovo přejaté“). Záleží na stupni integrace vypůjčeného slova do jiného jazyka a na stupni přizpůsobení se jeho pravidlům a normám (citováno v Gómez, 2004, str. 35).

1.3.3.1.2.2 Lexikální nebo strukturální kalk

Betz označuje lexikální kalk jako *Lehnbildung* (“vypůjčený útvar“). Tato skupina kalků je dále dělena na další tři podskupiny, jimiž jsou kalk doslovný (*calco literal*), kalk přibližný (*calco aproximado*) a kalk volný nebo koncepční (*calco libre o conceptual*). Doslovný kalk je nejpodobnější modelu, ze kterého do cizího jazyka vstupuje. Každý morfém je sám o sobě přeložen tím nejvhodnějším ekvivalentem přijímacího jazyka. Druhý typ, kalk přibližný, je již volnější reprodukcí originálu z jazyka, z něhož je přijímán. Doslovně se překládá pouze jedna část složeniny. Kalk volný respektuje koncepci modelu, ze kterého vychází, ale je na něm formálně nezávislý (citováno v Gómez, 2004, str. 35-36).

1.3.3.1.3 Klasifikace založená na funkci postihované lingvistické úrovně

Tento typ klasifikace se, jak uvádí Gómez, týká lingvistické roviny jazyka, do níž vypůjčené slovo zasahuje. Nejčastější je výpůjčka lexikální, ačkoliv analýza konkrétních situací prokazuje, že dochází k výpůjčkám ovlivňujícím i jiné úrovně lingvistické struktury. Těmito oblastmi jsou sféra fonická, syntaktická, sémantická, frazeologická nebo grafická. Kulturní výpůjčka, která vstupuje do jiného jazyka, je vždy považována za něco nového, neologismus. Záleží na tom, jakou z vrstev jazyka obohatí, do které vstoupí. Může se jednat o nový grafém, význam, morfém, lexém a podobně. Tato typologie rozlišuje následující druhy výpůjček: formální (*formal*) a to jak grafická (*gráfico*), tak fonická (*fónico*), morfologická (*morfológico*), sémantická (*semántico*), lexikální (*léxico*), syntaktická (*sintáctico*) a frazeologická (*fraseología*) (2004, str. 41).

1.3.3.1.4 Kalky podle Dubského

Dubský popisuje kalkování jako proces, při němž dochází k přesnému neboli doslovnému překladu cizího slova nebo alespoň jeho části. Produktem kalkování jsou takzvané kalky, které Dubský dále dělí na kalky morfologické (*calcos morfológicos*), frazeologické (*fraseológicos*) nebo sémantické (*semánticos*) (1989, str. 91). Další z možností, jak klasifikovat kalky, je dělení podle Montese. Montes dělí kalky také na tři typy. Prvním bude kalk, u kterého došlo ke kalkování formy a významu s použitím vlastních materiálů a prostředků. Druhým typem jsou kalky, u nichž se kalkuje struktura (gramatická forma) s dopadem na význam v systému jazyka, jenž kalk přijímá. Ve třetím případě dochází k tomu, že neúplná shoda ve formě způsobí, že slovo z darujícího jazyka nahradí v novém jazyce slovo, se kterým se sémanticky shoduje. Jedním z jazyků s velkým vlivem na španělské lexikum je jazyk anglický a mnohé kalky jsou tudíž převzaté právě z angličtiny (str. 21-22).

1.3.4 Sémantické procesy

Sémantickými procesy rozumíme takové, kterými nevzniká zcela nové slovo, nýbrž zde dochází jen k jakémusi posunutí nebo změně významu. Pro tento typ procesů je tedy klíčový význam. V následující části si představíme několik z nich.

1.3.4.1 Přenesení významu

Každé slovo už v době svého vzniku přijímá konkrétní význam či významy. Jak už bylo zmíněno, lexikum má nejproměnlivější charakter ze všech sfér jazyka, nové prvky do něj vstupují, zastaralé a nepotřebné jsou z něj vyřazovány. Významy slov mohou změnám podléhat zcela stejně. Někdy může slovo dostat nový význam na základě potřeby vnější reality, kde dochází ke změnám, jindy z potřeby mluvčího. Původní a prvotní význam slova zkoumá věda zvaná etymologie. Slovník Královské španělské akademie definuje etymologii jako vědu zkoumající původ slov, příčinu jejich vzniku, důvod jejich významu a formy (*Diccionario de la lengua española*, RAE, 2001). Tyto informace o daném slově jsou pak soustředěny do etymologických slovníků. K přenesení významu, jeho posunutí či úplné změně může podle Teruela dojít ze čtyř hlavních důvodů, které tyto změny podmiňují. Ačkoliv, jak sám uvádí, množství

motivů pro změny významů je mnoho, můžeme je obecně klasifikovat do čtyř základních kategorií, tedy na lingvistické, historické, sociální a psychologické. Pokud se jedná o motivy historické, motivovanost zde přichází ze strany *signifié*, tedy od objektu či reality, kterou dané slovo označuje. Další skupinou jsou pak psychologické faktory, v tomto případě je posunutí či změna významu vyžadována ze strany mluvčího. Sociálně podmíněné změny jsou vyžadovány ze strany společnosti. Posledními jsou pak lingvistické činitele, kdy změnu vyžaduje přímo samotný jazyk (2008, str. 2).

1.3.4.2 Rozšíření a zúžení významu

Rozšíření a zúžení významu jsou dva protikladné fenomény. Pokud u slova, jehož význam je velmi charakteristický, dojde k zobecnění a následnému užívání v širší podobě, hovoříme o takzvaném rozšíření významu (*extensión del significado*). V opačném případě, tedy při dokonalejší specifikaci významu určitého slova, pak hovoříme o zúžení významu (*restricción del significado*). Teruel uvádí jako příklad rozšíření významu slovo *bárbaro*. Dané slovo původně pochází z řeckého *bárbaros*, cizí. Tohoto slova se užívalo pro pojmenování příslušníků všech ostatních kmenů, které v pátém století okupovaly území Římského Impéria a dále pronikaly do celé Evropy. Tento původní význam byl však rozšířen a následně se slova užívalo ve smyslu adjektiva například s významem úžasu, údivu či překvapení, a to zejména ve vazbě *¡Qué bárbaro!*. Dalšími významy, s nimiž se adjektivum *bárbaro* může objevit, jsou dle Teruela (2008, str. 11) následující:

„Fiero, cruel; p. ej.: “Su bárbaro compañero le preopinó una brutal paliza”.
Arrojado, temerario; p. ej.: “Ha zarpado en pleno temporal; es un bárbaro”.
Inculto, grosero, tosco; p. ej.: “Su aspecto es desaliñado y un tanto bárbaro”.
Grande, excesivo, extraordinario; p. ej.: “Le dispensó un recibimiento bárbaro”.
Excelente, llamativo, magnífico; p. ej.: “El coro estuvo bárbaro”.“

1.3.4.3 Eufemismus a dysfemismus

Teruel uvádí, že eufemismus (*eufemismo*) - zjemnění výrazu - je příkladem psychologicky podmíněné změny významu. Mluvčí se v některých případech ze specifických důvodů snaží vyvarovat užití určitých slov. Vedou je k tomu okolnosti náboženské, sociální nebo např. pověřivost. Tato nežádoucí slova se proto snaží nahradit metaforami, parafrázemi či právě eufemismem, aby dosáhli zjemnění řečené skutečnosti. Opakem eufemismu je pak dysfemismus (*disfemismo*), jenž danému slovu přidává pejorativního významu a snižuje tak kategorii pojmenovávaného. Příkladem eufemismu může být adjektivum *grueso*, které se používá místo přídavného slova *gordo*, které by mohlo být považováno za tabu (2008, str. 12). V češtině bychom mohli tento příklad přeložit jako vztah přídavného jména *tlustý*, které bývá nahrazováno za „silný“. Pokud hovoříme o dysfemismu, pro porovnání nám vhodně poslouží české „natáhnout brka“, ve španělštině *estirar la pata*, které nahrazuje sloveso „zemřít“, *morir*.

1.3.4.4 Metafora

Metafora se řadí k dalším jazykovým a básnickým prostředkům, obohacujícím náš jazyk. Často se využívá i v žurnalistice a samozřejmě ji tedy hojně najdeme i ve sportovních rubrikách, konkrétně ve článkách pojednávajících o pozemním hokeji, které budou předmětem mého dalšího výzkumu. Bečka (1971, str. 1-14) jako základ metafory vnímá „označení věci oklikou přes slovo, které běžně označuje věc něčím podobnou. Mezi pojmem, jehož slovní označení se bere za pojmenování (obraz metafory), a pojmem, který má být takto pojmenován (základ metafory), je vztah podobnosti.“ Tato spojitost může být různorodá, mnohdy dokonce na první pohled téměř neviditelná a my jsme tudíž nuceni se nad touto metaforou zamyslet a snažíme se pochopit ji (1971, str. 1-14). Jak dále uvádí Bečka, metafory můžeme tedy vnímat jako hádanky, které čtenář nebo posluchač musí rozluštit. Pokud k tomuto rozluštění nedojde, metafora nebude pochopena a nesplní tedy svůj zamýšlený účel. Pro toto pochopení je klíčový kontext, v němž se metafora nachází a je to právě metafora, co kontext silně ovlivňuje (1971, str. 1-14).

Podle Lakoffa se ale s metaforou setkáváme každodenně i mimo jazyk. Už naše uvažování, myšlení či jednání má „metaforickou povahu“, se kterou se tedy

setkáváme běžně. Pro lepší porozumění metafory a její spojitosti s běžným životem můžeme uvést Lakoffův příklad, že „spor/argumentace je válka“ (2002, str. 16). Jak dále rozvádí, pokud se s někým hádáme, tedy vedeme s ním spor na jazykové úrovni, jednáme stejně jako ve válce. V této situaci užíváme stejných prostředků jako například v bitvě. Snažíme se obhájit si svou pozici, přecházíme do útoku a čeká nás prohra nebo vítězství. Přitom fakt, že verbální spor vnímáme stejně jako válku, svědčí jednoznačně o úzké závislosti na specifickém jazykovém prostředí, tedy kultuře, která podmiňuje veškeré naše vnímání. Jiné kultury mohou spor vnímat například jako tanec, kde kolem sebe „protivníci“ krouží a v žádném případě by takový druh komunikace nepřirovnali k válce. Metafora zde vlastně slouží jako předloha ke způsobu, jakým budeme jednat, jako návod k tomu, že se ve verbálním sporu budeme chovat jako ve válce. Ačkoliv se sice jedná o dva naprosto odlišné druhy sporů, díky metafoře v nich postupujeme stejně, metafora nám nabízí návodnou předlohu k postupu (2002, str. 15 - 16).

1.3.4.4.1 Klasifikace metafor podle Dubského

1.3.4.4.1.1 Smyslové metafory (*metáforas sensoriales*)

Smyslové metafory podle Dubského dělíme do čtyř podskupin. Prvním typem smyslové metafory je metafora vycházející z podobnosti tvaru. Příkladem bude podstatné jméno „knoflík“, to bude referovat jednak ke knoflíku jako součásti oděvu a také ke knoflíku jakožto tlačítku. Druhým typem je metafora založená na totožnosti barvy. Typickým příkladem jsou pojmenování květin, vycházející právě z barev. V češtině například „zlatý déšť“, pojmenovávající keř, jehož květy mají zlatavou nebo žlutou barvu. Třetí skupinu pak tvoří metafora vycházející z podobnosti funkce daného předmětu/věci atd. „Křídlo“ ptáka, bude mít stejnou nebo podobnou funkci jako „křídlo“ letadla. Posledním typem pak budou metafory založené na prostorových vztazích. Jako příklad nám opět může posloužit podstatné jméno „křídlo“, které bude použito ve sportu jako reference k pozici hráče a shodný význam bude mít i jako výraz vojenský, kde také udává něčí pozici (1989, str. 120-121).

1.3.4.4.1.2 Rozumové metafory (*metáforas intelectuales*)

1.3.4.4.1.3 Personifikační metafory (*metáforas personificadoras*)

Jak uvádí Dubský (1989, str. 121-122), tento typ metafor vychází z „podobnosti materiálních znaků, vlastností a funkcí a spočívá v přenášení lidských znaků na neživé předměty“. Jako příklad pak Dubský uvádí metaforu *el tiempo huye* („čas běží“), která samozřejmě nemůže být chápána doslovně, čas zde získává schopnost živého organismu, například člověka (1989, str. 122).

1.3.4.4.1.4 Citové metafory (*metáforas emocionales*)

Do této kategorie podle Dubského řadíme metafory, které se objevují v emočně vypjatých nebo nestandardních situacích, kdy je mluvčí nějakým způsobem vyveden z míry, napjat či vzrušen. Patří sem tedy například nadávky, lichotky či výrazy postihující nadsázku (1989, str. 122).

1.3.4.4.2 Klasifikace metafor na základě jejich funkce

Na základě funkce Dubský metafory dělí do tří rozdílných skupin. První skupinu tvoří takzvané metafory lexikální (*metáforas léxicas*), které se staly běžnou součástí lexika, ať už obecného nebo odborného. Druhou skupinou jsou básnické metafory (*metáforas poéticas*), kde je vytvořené pojmenování úplně nové a dosud nepoužité. Poslední skupinu pak tvoří stylistické metafory (*metáforas estilísticas*), ty mají za úlohu oživit mluvu, typické je pak jejich užití v hovorovém a slangovém jazyce (1989, str. 122- 124).

1.4 Žurnalistika

Odborný styl, zabývající se popisem každodenních událostí, podávající informace o různých sférách života, komentující dění a různé situace či názory, nějak takto bychom mohli definovat žurnalistiku či „novinařinu“ (jak ji běžně nazývají samotní její uživatelé).

Současná žurnalistika reaguje na pokroky ve vědě, nové technologie i celkovou povahu dnešního světa. Jak ve své knize uvádí Minářová, žurnalistika odráží současné komunikační trendy, pro které je především typické mísení jednotlivých stylů. Dochází tím ke stírání hranic mezi jednotlivými styly, k prolínání žánrů a vzniku nezařaditelných útvarů stojících na pomezí jednotlivých žánrů. Toto vše je způsobeno nedodržováním zavedených postupů, ustálených pravidel a norem. Fenoménem dnešní „novinařiny“ je tedy přesahování jednotlivých stylů, střídmejší dodržování stanovených modelů a utváření modelů nových (2011, str. 105). Novinářský styl se podle Bartoška (2002, str. 45) dělí podle své funkce na „zpravodajský, publicistický, beletrizující, naučný a zábavní.“

Jak uvádí Minářová, první náznaky žurnalistického stylu sahají už do dob 5. až 4. století př.n.l., kdy se objevují zápisy Aristotelových projevů. V etapě od počátku středověku až po novověk se také objevuje mnoho písemností, u nichž nalezneme rysy charakteristické pro žurnalistický styl. V období národního obrození nastává v českých zemích rozvoj a obroda psaní, typickým představitelem tohoto hnutí by mohl být Karel Havlíček Borovský, který v devatenáctém století uplatňuje a rozvíjí ve svých dílech prvky žurnalistického stylu. První učebnice, popisující tento styl, se ovšem objevují až v polovině dvacátého století (2011, str.165).

1.4.1 Sportovní žurnalistika

V praktické části budou velkou část analyzovaného vzorku tvořit články ze sportovních deníků vydávaných na území Španělska. Z tohoto důvodu v krátkosti představím i tento publicistický styl.

Sportovní žurnalistika je nedílnou součástí celého novinářského světa. Většina deníků poskytuje svým čtenářům jako jednu ze svých rubrik také oddíl sportovní. Existuje mnoho druhů sportů, v nichž se každý den děje něco nového, někdo prohraje, kdosi kupuje hráče, jinde se zase mluví o korupci. Sport si v žurnalistice získal své

místo a věnuje se mu spousta pozornosti. Jak uvádí Salazarová, média již nevyužívají řeč pouze ke sdělení informací, důležitá je i estetická funkce jazyka, sportovní novináři chtějí totiž čtenáře či posluchače zaujmout a vtáhnout do svého světa. Tato snaha vede až k tomu, že jazyk sportovní žurnalistiky spolu s jeho specifiky stojí na hranici originalnosti až nesprávnosti stylu. Daná situace podle ní vede až ke ztrátě serióznosti, především po stránce syntaktické, a přibližování se nespisovnému jazyku, španělsky *lenguaje vulgar*. Jedná se tedy o neformální jazyk plný hovorových výrazů, který se právě tímto stává zábavnějším a atraktivnějším (2002, str. 365). „Drenthe se entrena y quiere demostrar que está "a tope"“ (deník As¹⁰). Slovní spojení *estar a tope* rozhodně nepatří k typickým frázím formálního jazyka, přitom v nadpisu jednoho z článků sportovních novin nás nepřekvapí. Do češtiny bychom toto slovní spojení mohli přeložit jako „být na vrcholu“.

Salazarová se dále odkazuje na Alcoba Lópeze, podle něhož můžeme ve sportovní žurnalistice narazit i na mnoho čistě „sportovních“ výrazů, které by ovšem bez zasazení do specifického kontextu nebyly vůbec srozumitelné. Jedná se například o výrazy jako *colgar a la olla* či *dar la vuelta al marcador* (str. 366-367). Prvně se zaměříme na spojení *colgar a la olla*, to lze do češtiny přeložit jako „zavěsit do hrnce“, tzn. umístit míč do koše, trefit se. Pokud bychom toto slovní spojení použili mimo rámec sportu, asi by mu rozuměl jen málokdo, ve spojení s míčovou hrou již jednoznačně dává smysl. Podobné to bude i v případě fráze *dar lavuelta al marcador*, doslovně „otočit výsledkovou tabulí“ s významem obrátit skóre. Pokud užijeme tohoto výrazu ve spojitosti se zápasem, jistě každý pochopí, co chceme vyjádřit, mimo kontext (vně sportovního prostředí) už bychom se mohli potýkat s problémem při porozumění.

Po obsahové stránce je jisté, že sportovní jazyk patří k jednomu z nejbohatších odvětví jazyka. Ve vlastním rámci si vytvořil svůj specifický styl a přispěl tedy k celkovému obohacení slovní zásoby jazyka. Salazarová (2002, str. 367) uvádí, že sportovní jazyk se prezentuje jako bohatý, rozličný, schopný zpestřit a oživit myšlenku či zprávu, kterou nám přináší, učinit ji zajímavější. Prostupují jím nejrůznější rétorické figury (ať už ze stejných či rozdílných sémantických polí), které jsou schopné dát strhující a zábavný nádech jinak monotónnímu a lehce nudnému projevu. Jedná se o velmi aktivní a dynamický styl, s neudržitelným rozvojem, v němž není cílem nic jiného než najít velké množství způsobů, jak vyjádřit totožnou myšlenku či jak odlišně popsat

¹⁰ http://futbol.as.com/futbol/2011/02/03/mas_futbol/1296687629_850215.html

podobné situace. Ve sportu se totiž většina situací opakuje pouze s malými obměnami, tedy např. někdo střelí gól, někoho „faulují“, a pokud by novinář jen stroze a s pomocí stále stejných slov a vyjádření popisoval to, co se děje, jistě by se nám sportovní zprávy brzy omrzely. Je tedy skutečně nutné hledat nové a zábavné způsoby vyjádření, jak si myslí výše zmíněná Salazarová a zároveň je třeba být velmi originální, jen tak bude čtenáře stále bavit dozvídat se o sportovních novinkách (2002, str. 367).

Salazarová se dále odkazuje na Hiralda a cituje jeho názor k intertextualitě a přenášení specifické slovní zásoby jednoho druhu sportu do jiného (str.5). Funguje zde tedy půjčování již vymyšlených a osvědčených slovních spojení, která se již osvědčila u jednoho sportovního odvětví a mohou proto dát správný a zajímavý ráz i sportu jinému. Jako příklad si podle Hiralda (citováno v Salazarová 2002, str. 368) můžeme uvést užití slovní zásoby boxu, ta se dá využít např. ve fotbale jako tomu bylo i v následujících případech, „El puñetazo nos dejó medio“groggy““ nebo „el Rapid noqueó al líder“. Zaměříme-li se na první frázi, můžeme ji překládat jako „ta rána pěstí nás nechala napůl grogy“. Dokážeme si jistě bez problémů představit komentátora boxerského zápasu, užívající daná slova, nicméně tento komentář by nás neměl překvapit ani u popisu fotbalového utkání. Druhou frázi bychom mohli přeložit jako „Rapid knokautoval lídra“, komentář typický pro box, který si ale své místo získává i v jiných sportech, dnes přece může i fotbalista „knokautovat“ svého protihráče.

1.5 Pozemní hokej

Pozemní hokej je kolektivní sport, mohou ho hrát ženy i muži. Jeho počátky můžeme hledat v Antickém Řecku, již před třemi tisíci let, v oné době se ovšem nejednalo o pozemní hokej v dnešní podobě, ale o jeho jednodušší formu. V pozdějších dobách, zejména ve čtrnáctém století, se tento sport těšil velké oblibě na území Anglie, kde také dostal jméno *field hockey*, tzn. pozemní hokej. Po vyhlášení zákazu hraní kolektivních sportů pro dělnickou třídu, které vydal anglický král Edward III. právě ve čtrnáctém století, se bohužel na tento sport téměř zanevřelo. Obrat přišel až ve století osmnáctém, kdy se v poalžbětinské Anglii začal pozemní hokej hrát na tamějších veřejných školách. V dané době svou popularitou dokonce může konkurovat sportům jako ragby nebo fotbal. V časech, kdy Britské impérium ve velkém rozšiřovalo své území, s sebou britští vojáci na nová území přinášeli i tento sport, který se tudíž šířil napříč světem. Svou nynější, moderní formu získal pozemní hokej až ve století devatenáctém, kdy se ustanovila pravidla, která v podstatě přetrvávají dodnes. Ve hře proti sobě stojí dva týmy o jedenácti hráčích, cílem každého týmu je pomocí hole vstřelit míček do branky týmu protivníka. V roce 1886 byla v Anglii založena hokejová asociace, *Hockey Association*, která dohlížela na pravidla a veškerou organizaci okolo hokeje. Jedním z velkých úspěchů tohoto sportu bylo jeho zařazení na Olympijské hry v roce 1908. V roce 1924 pak vznikla *Federation Internationale de Hockey sur Gazon*¹¹, zkráceně FIH, která působí jako mezinárodní řídicí orgán pozemního hokeje. V dnešní době je pozemní hokej nejrozšířenější na území Spojených států amerických a Kanady, kde je oblíben zejména mezi ženskými týmy (Athletic Scholarships¹²).

Ve Španělsku má ústřední řídicí funkci *Real Federación Española de Hockey*¹³, tedy Královská španělská hokejová federace. Podle ní (*RFEH*) se pozemní hokej na španělské území dostal před první světovou válkou. Svůj oficiální status zde získal až v roce 1923, kdy byla založena právě Královská španělská hokejová federace, do jejíhož čela byl dosazen Alfons XIII. V současné době je na území Španělska pozemní hokej hned po fotbalu jedním z nejoblíbenějších sportů. Federace zaštiťuje mužský a ženský výběr, přičemž tyto se dělí podle věku na čtyři kategorie. Skupiny jsou do 16-ti, 18-ti, 21-ti let a poslední kategorií jsou muži a ženy od 21 let věku a výše. Co

¹¹ Odkaz na webové stránky organizace: <http://www.fih.ch/>

¹² <http://www.athleticscholarships.net/history-field-hockey.htm>

¹³ <http://www.rfeh.es/>

se týče soutěží, existuje jich skutečně mnoho, příkladem jedné z nejprestižnějších může být Soutěž o pohár krále.

Pokud se pro srovnání podíváme na situaci v České republice, i tady patří pozemní hokej k oblíbeným sportům, zejména mezi dívkami a ženami. Hlavním řídicím orgánem je Česká hokejová federace, ta dohlíží na pravidla, soutěže apod. Stejně jako ve Španělsku, i v Čechách se týmy a jejich skupiny organizují dle věku hráčů, reprezentace podléhá celosvětovému dělení do čtyř kategorií, stejně jako je tomu ve Španělsku. Nejvyšší soutěž dospělých je extraliga, mladší hráči pak mají své konkrétní dílčí soutěže. Jedním z doposud největších úspěchů české reprezentace byl bronz z Mistrovství světa v roce 2015, kdy české ženy dokázaly v Lipsku vybojovat třetí místo. (*Czech Hockey Federation*¹⁴)

¹⁴ <http://www.pozemnihokej.cz/5-den-ms-zeny-se-utkaji-o-svetovy-bronz-s-rakouskem>

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Metodologie

Pro zpracování praktické části bakalářské práce se prolínají kvalitativní i kvantitativní metoda výzkumu. Hlavním pilířem výzkumu se staly články dvou španělských sportovních deníků, dostupných volně na internetových stránkách. Prvním z nich je portál deníku As.com, kde jsem vybrala a prostudovala dvacet článků o pozemním hokeji, vydaných v letech 2002 – 2015, jedná se tedy o analýzu dat za posledních třináct let. Druhým deníkem je pak Marca.com, který má ve svém portfoliu velké množství článků o pozemním hokeji, zde jsem prostudovala dvacet článků vydaných v roce 2015 a 2016. Posledním zdrojem dat pak byla pravidla pozemního hokeje, vydaná Královskou španělskou hokejovou federací, *Real Federación Española de Hockey*. Zde jsem prošla a prostudovala deset dokumentů týkajících se pravidel či vyhlášek pro pozemní hokej ve Španělsku.

Praktická část je rozdělena na dvě další části. Část A bude převážně využívat právě metodiku kvalitativní, přičemž jsem z výše zmíněných zdrojů vybrala deset podstatných jmen. Tato slova budu podrobně analyzovat na základě teorie z první části této práce. Zajímat mě bude jejich původ, který poslouží k určení způsobu vzniku těchto pojmenování. Dále se zaměřím na četnost jejich výskytu a větné prostředí, v němž se objevují. Tato podstatná jména byla vybrána na základě frekvence jejich užití. Část B pak tvoří glosář, kam jsem dle pozorování a normativů vyseletovala slova a slovní spojení, která jsou typická právě pro pozemní hokej. U jednoslovných výrazů mě zajímá způsob vzniku, u výpůjček a kalků i jejich užívání. Mnoho typických slov je vypůjčeno z angličtiny, pokud má dané slovo španělský ekvivalent, bude mě rovněž zajímat preference užití.

2.2 Deníky As.com a Marca.com

Oba deníky sídlí v Madridu, sledují však sportovní dění celého světa a pružně na jeho vývoj reagují. Kromě hokeje, ať už ledního nebo pozemního, se také věnují sportům jiným, přičemž tím nejsledovanějším je pro Španělsko typický fotbal. Internetová stránka As.com¹⁵ je on-line dostupný portál. Jedná se o sportovní deník, který neustále aktualizuje zprávy a novinky ze světa sportu.

Portál Marca.com¹⁶ může být považován za konkurenci, jedná se v podstatě o shodně fungující internetové stránky pro sportovní fanoušky, stejně totiž po celý den průběžně aktualizují sportovní informace.

¹⁵ Webové stránky deníku dostupné na: <http://as.com/>.

¹⁶ Webové stránky deníku dostupné na: <http://www.marca.com/>.

2.3 ČÁST A

HOCKEY

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

Voz ingl.

1. m. Dep. Juego entre dos equipos de número variable de componentes, cuyo objetivo es introducir en la portería contraria una pelota o un disco impulsado por un bastón, y que se practica en campo de hierba o con patines en una pista de hielo u otra superficie dura.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Jako mnoho dalších názvů sportů, i slovo *hockey* je anglického původu, pochází ovšem z francouzského *hocquet*, tedy označení pro „hůl“.

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): **hokej**

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Jedná se o podstatné jméno rodu mužského, které je abstraktní, hovoříme zde o činnosti, která je nehmatatelná. Dále jej řadíme mezi jména obecná, přičemž jde o obecné pojmenování určitého druhu činnosti, píše se tudíž malým písmenem. *Hockey* je jméno nepočitatelné, které se pro počitatelnost musí spojit s jiným jménem, např.: jeden hokejový turnaj. Toto substantivum je individuální a neživotné.

Slovotvorba

Z hlediska slovtvorby podstatné jméno *hockey* patří mezi výpůjčky. Jak již slovník RAE a dále i etymologický slovník indikují, jedná se o výpůjčku z anglického jazyka s původem ve francouzštině. Jelikož se jedná o výpůjčku mezi dvěma rovnocennými jazyky, hovoříme o kulturní výpůjčce (*préstamo cultural*).

Výskyt v textu

Ve veškerém prostudovaném materiálu se podstatné jméno *hockey* objevuje celkem dvaasedmdesátkrát. Nejčastěji se vyskytuje samo o sobě, protože ve španělštině (na rozdíl od českého jazyka) není nutné uvádět, o jaký druh hokeje se jedná, informace přirozeně vyplyne z kontextu. Dále nspecifikované substantivum *hockey* ve Španělsku

i španělsky hovořících zemích nejčastěji referuje právě k pozemnímu hokeji, ostatní druhy tohoto sportu, jako například lední hokej (*hockey hielo*), bývají většinou úžeji specifikovány. Druhým nejčastějším výskytem je pak spojení se jménem *hierba* („tráva“), které se ve vzorku objevuje třiatřicetkrát. Spojení *hockey hierba* tedy již konkretizuje, o jaký typ hokeje se konkrétně jedná. Do češtiny doslovně přeloženo jako „travní hokej“, v češtině ale používáme označení „pozemní hokej“. Výraz „pozemní hokej“ může být do španělštiny také přeložen tentokrát jako *hockey césped*, toto slovo se ovšem ve zkoumaných textech objevuje pouze třikrát. Poslední označení tohoto sportu je pak spojení jména *hockey* a předložky *sobre*, za předložkou se navíc objevuje buď *hierba* nebo *césped*. Toto slovní spojení je ve vzorku obsaženo celkem osmkrát.

TORNEO

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

1. m. Competición armada que se celebraba entre dos bandos de caballeros par aconseguir un trofeo.
2. m. Danza que se ejecutaba a imitación del torneo, llevando varas en lugar de lanzas.
3. m. Cualquier tipo de competición.
4. m. Serie de encuentros deportivos o de juegos en los que compiten entre sí varias personas o equipos que se eliminan unos a otros progresivamente.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Slovo *torneo*, které se dnes používá v kontextu mnoha sportovních soutěží, původně označovalo zápas na koních, kde proti sobě stály dva týmy nebo soupeřili dva jezdci a který se hojně pořádal ve středověku. Slovo se vztahuje k „otočení“ nebo „otočce“, což označovalo stálé otáčení koní pro možnost zahájení dalšího pokusu. Slova *torneo*, *tornear*, *torna* a *tornar* („vrátit, vracet se, otáčet se“) jsou odvozena z latinského *tornare*, slovesa, které znamenalo pracovat na směny, vykonávat práci otáčivými pohyby, z toho pak tedy vzešlo „udělat otočku“ či „otáčet se“. Takovýto význam slovo dostalo ve španělštině (i v katalánštině), podobně jako *tornare* v italštině či *tour* a *tourner* ve francouštině. Další slova odvozená z *tornare* pak jsou *contorno* a *retornar*.

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): **turnaj**

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Torneo je podstatné jméno rodu mužského. Jedná se o substantivum abstraktní, které pojmenovává abstraktní činnost. Jméno je obecné, obecně pojmenovává aktivitu *Torneo* dále řadíme mezi substantiva počítatelná (může se mimo jiné pojít s číslovkou), individuální a neživotná.

Slovotvorba

Toto jméno, jak uvádí etymologický slovník, je původní výpůjčkou z latiny. Nyní již ovšem nehovoříme o výpůjčce, neboť latina byla základem pro zrození španělského jazyka, stejně jako ostatních románských jazyků. Slova derivovaná z latiny jsou součástí *base latina*, tedy latinského základu, nebo se může jednat o *palabras cultas*, knižní slova, V případě podstatného jména *torneo* se jedná o součást původních slov, která si španělština z latiny osvojila, toto slovo je tedy součástí *base latina*.

Podstatné jméno bude dále derivátem. Můžeme jej rozdělit na kořen *torn* a koncovku *-o*. Původ má v latinském slovese, tedy verbu, hovoříme proto o procesu deverbalizace.

Výskyt v textu

V analyzovaných textech se toto jméno objevuje pouze desetkrát. Najdeme ho ve spojení se jménem *hockey*, jako *torneo de hockey*, (“hokejový turnaj“), které se objevuje dvakrát a ve spojení s přídavným jménem *preolímpico* (“předolympijský“), také je zde použito dvakrát. V ostatních případech za tímto jménem následuje buď sloves, například *disputarse* (“soutěžit nebo zápasit“), nebo jiné přídavné jméno jako například *internacional* (“mezinárodní“).

PARTIDO

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

Del part. de *partir*.

1. adj. Franco, liberal y que reparte con otros lo que tiene.
2. adj. Dicho de una jornada laboral o de un horario: Distribuido en dos partes.
3. adj. Heráld. Dicho de un escudo, de una pieza o de un animal heráldico: Dividido de arriba abajo en dos partes iguales.
4. adj. coloq. Cuba. Dicho de una persona: hambrienta (|| que tiene mucha hambre).
5. m. Conjunto o agregado de personas que siguen y defienden una misma opinión o causa.
6. m. Provecho, ventaja o conveniencia. *Sacar partido*.
7. m. Amparo, favor o protección de que se goza.
8. m. En ciertos deportes, encuentro que enfrenta a dos jugadores o a dos equipos.
9. m. En el juego, conjunto de varios que entran en él como compañeros, contra otros tantos.
10. m. En el juego, ventaja que se da a quien juega menos, como para compensar o igualar la habilidad del otro.
11. m. Medio que se adopta para conseguir algo. *En este apuro es indispensable tomar otro partido*.
12. m. Distrito o territorio de una jurisdicción o administración que tiene por cabeza un pueblo principal.
13. m. Territorio o lugar en que el médico o cirujano tiene obligación de asistir a los enfermos por el sueldo que se le señala.
14. m. And. Piso o cuarto de una casa.
15. m. Nic. y R. Dom. raya (|| línea que separa los cabellos).
16. m. desus. Trato, convenio o concierto.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Slovo *partido* je tvořeno dvěma latinskými kořeny a znamená „rozdělený na části“, zde se konkrétně jedná o časový údaj svázaný s určitou aktivitou. Lexikálními komponenty slova jsou: *partiri* (“rozdělit“) a přípona *-ido* (“mající aspekt nebo charakteristiky“).

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): **zápas, tým**

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Budeme-li se držet českého významu slova „zápas“, můžeme je identifikovat jako podstatné jméno rodu mužského, abstraktní, neboť na zápas jako pojmenování činnosti si nemůžeme sáhnout. Je to jméno obecné, obecně pojmenovává aktivitu. Dále jej řadíme mezi substantiva počítatelná (může se mimo jiné pojit s číslovkou), individuální a neživotná.

Slovotvorba

Jak již etymologický slovník naznačil, jedná se o slovo latinského původu. V tomto případě slovo řadíme do latinského základu španělské slovní zásoby, takzvané *base latina*. Jedná se o derivát latinského slovesa, kdy se pomocí nominalizace a užití deverbalizační přípony stává ze slovesa podstatné jméno. Jméno vzniklo pomocí derivace, konkrétně procesem *sufijación*, kdy se ke kořenu slova připojí přípona. Rozdělíme-li toto podstatné jméno na jednotlivé morfologické části, bude zde tedy kořenem *part*, ke kterému byla přidána přípona *-ido*.

Výskyt v textu

Podstatné jméno *partido* se v analyzovaném vzorku objevilo celkem čtyřiačtyřicetkrát. Nelze zcela přesně určit, s jakými slovy se vyskytuje, pokaždé se totiž objeví v jiném větném prostředí. Třikrát bylo následováno přídavným jménem *disputado*, ve spojení *partido disputado*. Toto přídavné jméno je odvozeno od slovesa *disputar*, tedy soutěžit či bojovat a zápasit. Často se také objevuje před předložkou *que/en/de*, v textu celkem patnáctkrát. Ze všech čtyřiačtyřiceti případů se celkem v šestnácti vyskytuje v množném čísle.

EQUIPO

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

De *equipar*.

1. m. Grupo de personas organizado para una investigación o servicio determinados.
2. m. En ciertos deportes, cada uno de los grupos que se disputan el triunfo.
3. m. Conjunto de ropas y otras cosas para uso particular de una persona, y, en especial, ajuar de una mujer cuando se casa. *Equipo de novia, de colegial, desoldado, etc.*
4. m. Colección de utensilios, instrumentos y aparatos especiales para un fin determinado. *Equipo quirúrgico, de salvamento.*
5. m. Inform. Conjunto de aparatos constituido por una computadora y periféricos.
6. m. p. us. Acción y efecto de equipar.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Slovo *equipo* a jeho odvozené formy bylo převzato z francouzského *equipe*, které mělo ve středověku spojitost s námořními aktivitami. *Équiper* totiž původně znamenalo „nalodit se“. Později nabylo významu „vybavit loď vším potřebným předtím, než vypluje z přístavu“, přičemž tento výraz má původ v germánském *skip* („loď“).

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): **tým, družstvo, vybavení, výstroj**

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Pokud se budeme držet českého významu tým nebo družstvo, v této souvislosti se ve vzorku dané substantivum vyskytuje nejčastěji, pak bude jeho analýza vypadat následovně. Z hlediska rodového se jedná o podstatné jméno rodu mužského. Z hlediska abstraktnosti/konkrétnosti patří do skupiny jmen abstraktních, tým vždy označuje abstraktní skupinu hráčů. Dále se jedná o substantivum obecné, počítatelné, individuální a neživotné.

Slovotvorba

Jak uvádí etymologický slovník, jedná se o podstatné jméno vypůjčené z francouzštiny. Vzhledem k vypůjčení mezi dvěma rovnocennými jazyky hovoříme o výpůjčce kulturní (*préstamo cultural*).

Výskyt v textu

V textech se toto podstatné jméno vyskytuje celkem čtyřiačtyřicetkrát. Často bývá následováno přídavným jménem, které je dále specifikuje, například *equipo español* („španělský tým“), nebo *equipo femenino* („ženský tým“). Toto spojení najdeme hned devatenáctkrát. Hojně je také následováno předložkou *de*, přičemž pomocí ní je nejčastěji specifikován původ, tedy domovina hráčů, jako např. *equipo de Europa* („evropský tým“).

RIVAL

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

Del lat. *rivālis*, de *rivus* 'arroyo'.

1. adj. Dicho de una persona: Que compite con otra, pugnando por obtener u namisma cosa o por superar a aquella. U. m. c. s.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Slovo *rival* pochází z latinského *rivalis* („soupeř“). *Rival* byl „člověk žijící u břehů řeky“ (*rivus*) a měl právo plavit se po ní. *Rival* může být také „ten naproti“ nebo „soused“.

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): rival, soupeř, konkurent

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Z hlediska gramatických kategorií podstatného jména bude toto substantivum patřit do rodu mužského. Dále jej můžeme zařadit do skupiny jmen konkrétních, ovšem pouze v případě, že hovoříme o „rivalovi“ jako o konkrétním člověku. Z hlediska analyzovaného vzorku se zde ale spíše jedná o celý tým soupeřů, proti kterému

bojujeme, v tomto případě bychom tedy hovořili o substantivu konkrétním. Bez větších obtíží můžeme *rival* dále zařadit mezi substantiva obecná, nepojmenovává jednoho konkrétního člověka, místo či věc. Můžeme jednotlivé soupeře spočítat, jedná se tedy o jméno počítatelné a také individuální. Při určování životnosti si však musíme dát znovu pozor na to, jak tady slovo *rival* chápeme a překládáme. Pokud to bude celé soupeřovo družstvo, budeme hovořit o jméně neživotném. Přeložíme-li však toto substantivum jako jednoho konkrétního člověka, se kterým soupeříme, pak máme na mysli jméno životné

Slovotvorba

Podle slovníku RAE i podle etymologického slovníku si španělština toto podstatné jméno vypůjčila z latiny. Po konzultaci s korpusem španělské královské akademie (CORDE) jsem zjistila, že první španělské záznamy o slově *rival* pocházejí až z roku 1650. Pokud vezmeme v potaz fakt, že španělština je od šestnáctého století považovaná za oficiální jazyk Španělska, posoudíme tedy jméno *rival* jako *palabra culta*, vstupuje tedy do španělštiny až později prostřednictvím *via culta*.

Výskyt v textu

V analyzovaných člancích se s podstatným jménem *rival* setkáme celkem jedenáctkrát. Jméno se může pojít s předložkou *en*, tento případ v textech nalezneme celkem dvakrát. Takové spojení nejčastěji vyjadřuje disciplínu nebo typ soutěže, v níž se setkáme se soupeřem. Jako příklad si můžeme uvést *rival en los cuartos de final* (“rival ve čtvrtfinále”). Další předložkou, která toto jméno může následovat, je pak předložka *de*, v textu se objevuje celkem dvakrát. Tato předložka indikuje soupeřův původ nebo ho nějakým jiným způsobem blíže specifikuje. Příkladem může být *rival de la selección española* (“rival ze španělského výběru”).

PENALTI

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

Del ingl. *penalty*.

1. m. En el fútbol y otros deportes, máxima sanción que se aplica a ciertas faltas del juego cometidas por un equipo dentro de su área.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Slovo *penalti* se užívá specifickou skupinou mluvčích k označení trestného hodu nebo nejvyššího trestu. Toto slovo pochází z anglického *penalty* a to z latinského *poenalitas* ("trest").

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): trestný kop, penalta

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Podstatné jméno *penalti* je rodu mužského. Jedná se o jméno abstraktní, hovoříme zde o nehmotné abstraktní akci. Řadíme jej mezi jména obecná, počítatelná. Další kategorií, kterou toto jméno přijme, je životnost, v tomto konkrétním případě se jedná o jméno neživotné a také individuální.

Slovotvorba

Penalti je slovo vypůjčené z anglického jazyka. Jelikož výpůjčka opět proběhla mezi dvěma rovnocennými jazyky, je to takzvané *préstamo cultural*. Po konzultaci s diachronickým korpusem Královské španělské akademie, CORDE, kdy jediné zúžení dat bylo omezení na území Španělska, se nám objevuje pouze jeden případ užití podstatného jména *penalti*, a to v roce 1966. Z tohoto tedy vyplývá, že se nebude jednat o historickou výpůjčku, u které by si mluvčí již neuvědomovali její cizí původ. Při nahlédnutí do Korpusu XXI, tedy korpusu Španělské královské akademie, který schraňuje data od počátku dvacátého prvního století (se stejným omezením, tedy na dokumenty vydané na území Španělska), nám korpus nalezne 1231 případů užití podstatného jména *penalti*, a to hned v 688 dokumentech. Za posledních patnáct let tedy došlo k nárůstu užití tohoto slova a současná frekvence užití je poměrně vysoká. Proto se domnívám, že se jedná o *préstamo reciente*, tedy o výpůjčku, která si v současné době buduje své postavení v jazyce. *Penalti* již vystupuje jako slovníkové heslo ve

slovníku Španělské královské akademie, nebude se tedy jednat o slovo cizí, *extranjerismo*.

Výskyt v textu

V textech na podstatné jméno *penalti* narazíme celkem dvacetčtyřikrát. Zajímavé je spojení, které se objevuje hned šestnáctkrát, jímž je *penalti-córner* (“rohová penalta“), nebo bez pomlčky *penalti córner*.

SELECCIÓN

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

Del lat. *selectio*, *-ōnis*.

1. f. Acción y efecto de elegir a una o varias personas o cosas entre otras, se parándolas de ellas y prefiriéndolas.
2. f. Elección de los animales destinados a la reproducción, para conseguir mejoras en la raza.
3. f. Dep. Equipo que se forma con atletas o jugadores de distintos clubes para disputar un encuentro o participar en una competición, principalmente de carácter internacional.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Slovo *selección* pochází z latinského *selectio*, skládajícího se z dělicí předpony *se-* (“rozdělit“), *lectus* (vybraný, příčestí slovesa *legere*) a přípony *-tio* (*ción* = činnost a následek). Můžeme tedy říci, že se vztahuje k činnosti a následku (*-ción*) rozdělení (*se-*) vybraného (*lectus*).

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): výběr, reprezentační družstvo

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Z hlediska gramatických kategorií podstatných jmen toto substantivum řadíme mezi jména rodu ženského. Z hlediska kategorie abstraktnosti/konkrétnosti se přikláním k zařazení mezi jména abstraktní. Pokud překlad do češtiny bude ve smyslu výběru jako týmu, hovoříme zde o skupině hráčů. Každý hráč je sice jednou konkrétní osobou, ale

společně tvoří abstraktní celek, jelikož je zde každý jedinec nahraditelný jinou osobou. Dále toto substantivum řadíme mezi jména obecná, počítatelná a individuální. Co se týče kategorie životnosti, *selección* bude podstatným jménem neživotným, obecně pojmenovává skupinu lidí, nikoliv živoucí jednotlivce.

Slovotvorba

Toto podstatné jméno pochází z latiny, zařadíme jej tedy do latinského základu španělské slovní zásoby, *base latín*, a dále do skupiny *via patrimonial*. Podle diachronického slovníku *CORDE* se na území Španělska substantivum *selección* poprvé objevilo v roce 1641. V tomto dokumentu ale bylo jistě použito s jiným významem. Pokud si nastavíme pouze vyhledávání periodik vydaných mezi lety 1900 až 1950 na území Španělska, první záznam najdeme v roce 1934. V tomto případě tedy jméno ve španělštině fakticky existovalo již dlouhou dobu, význam, se kterým zde pracujeme, ale převzalo teprve relativně nedávno.

Hovoříme zde o derivátu, který můžeme dělit na *se-lec-ción*, přičemž *se-* bude předponou, *-lec-* kořenem slova a *-ción* příponou. Předpona *se-* bude v tomto případě naznačovat jakési oddělení, separaci, jelikož pochází ze slovesa *separar*. Přípona *-ción* pak indikuje nějakou akci. Jelikož, jak uvádí etymologický slovník, pochází ze slovesa *legere*, přípona *-ción* zde bude mít tedy deverbalizační funkci, ze slovesa tu vznikne podstatné jméno.

Výskyt v textu

V jednotném čísle se v analyzovaných textech podstatné jméno *selección* objevuje celkem šestatřicetkrát. Častý je výskyt ve spojení s přídavným jménem určujícím zemi, ze které výběr hráčů pochází, jako například *selección española*, to najdeme v textu celkem šestnáctkrát. Dalším často opakujícím se jevem je spojení s přídavným jménem *femenina* nebo *masculina*, tedy *selección femenina* a *selección masculina*, česky „ženský a mužský výběr“. Dále se podstatné jméno *selección* často pojí s předložkou *de*, za kterou následuje země, odkud daný výběr pochází nebo s podstatným jménem *hockey*, tedy *selección de hockey* („hokejový výběr“).

PORTERÍA

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

De *portero*.

1. f. Pabellón, garita o pieza del zaguán de los edificios o establecimientos públicos particulares, desde donde el portero vigila la entrada y salida de las personas, vehículos, etc.
2. f. Vivienda del portero.
3. f. Empleo u oficio de portero.
4. f. En el juego del fútbol y otros semejantes, marco rectangular formado por dos postes y un larguero, por el cual ha de entrar el balón o la pelota para marcar tantos.

V našem případě analyzujeme podstatné jméno *portería* v jeho posledním významu, který slovník Španělské královské akademie uvádí, a to tedy ve smyslu branky na hřišti, do níž se hráči protivníkova družstva snaží vstřelit míč.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Podstatné jméno *portería* se v etymologickém slovníku nevyskytuje jako samostatné heslo, nýbrž jako derivát substantiva *portero*, proto použijeme informace právě od jména *portero*.

Slovo *portero* pochází z latinského *portarius*, sestávajícího se z *porta* („vchod“) a přípony *-arius* (naznačující příslušnost), tedy příslušející dveřím. Proto ho vidíme před vchodem (bránou) gólu (brankář) nebo u dveří do hotelu. Od slova *porta* dále máme *portal*, *portada*, *portazo*, *portería*, *pórtico*.

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): vrátnice, branka

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Portería je podstatné jméno rodu ženského. Jedná se o substantivum konkrétní, je zde zastupována konkrétní, fyzicky hmatatelná věc. Dále se jedná o jméno obecné, počítatelné a individuální. Z hlediska životnosti ho pak řadíme do skupiny neživotných jmen, protože zastupuje neživou věc, předmět.

Slovotvorba

Portería pochází z latiny a toto jméno tedy zařadíme do latinského základu španělské slovní zásoby. První zmínka o tomto slově na území Španělska v korpusu CORDE pochází z roku 1527. Jelikož se jedná o právní dokumenty, bude se zcela jednoznačně jednat o *portería* v jiném významu, nežli je branka ve sportovní hře. Pokud výběr omezíme pouze na periodika, pak všechny záznamy pocházejí až z dvacátého století. Domnívám se tedy, že dříve se podstatného jména *portería* užívalo převážně v jeho ostatních významech a ve smyslu branky se jej začalo užívat relativně později, čemuž by nasvědčoval i fakt, že tento sportovní význam je ve slovníku uveden ve výčtu až na posledním místě.

Výskyt v textu

V textech se podstatné jméno *portería* objevuje pouze šestkrát. Ve dvou případech je následováno podstatným jménem *rival*, zde tedy spojení *portería rival* bude znamenat „soupeřova branka“. Možné je také spojení s přídavným jménem označujícím národnost týmu, který danou branku brání, jako v případě *portería rusa* („ruská brána“).

CAMPEÓN/CAMPEONA

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

Del it. *campione*, este del longobardo *kamphio* 'paladín', este del germ. **kamp* 'campo de ejercicios militares', y este del lat. *campus* 'llanura'.

1. m. y f. Persona que obtiene la primacía en el campeonato.
2. m. y f. Persona que defiende esforzadamente una causa o doctrina.
3. m. Héroe famoso en armas.
4. m. Hombre que en los desafíos antiguos hacía campo y entraba en batalla.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Slovo *campeón* pochází z italského *campione*, a to je odvozeno z německého *kamp* nebo *campo*, nejedná se tu však o *campo* ve smyslu pole s obilím, nýbrž o bitevní pole nebo pole, kde trénují vojáci. Německé *kamp* („boj, bitva“) pochází z latinského

campus (“planina, rovina“), což bylo obvykle území, kde se bojovalo. Z *kamp* se pak logicky odvodilo slovo *kampion* k označení toho lepšího v bitvě.

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): šampión, mistr

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Campeón je podstatné jméno rodu mužského. V textu se ale setkáváme i s variantou rodu ženského a to tvarem *campeona* (“mistryně“). V určení kategorie abstraktnosti/konkrétnosti se přikláním k zařazení mezi jména konkrétní. Hovoříme totiž o konkrétní osobě, která zvítězila. V případech, které se objevují v analyzovaném vzorku textů, se však obvykle odkazuje na celý vítězný tým, tedy je analyzujeme jako jméno abstraktní a v tom případě budeme i jméno *campeón* chápat jako uskupení lidí, které vyhrálo, proto je logické řadit ho mezi abstraktní jména. Dále jej zařadíme do skupiny obecných, počítatelných a individuálních substantiv. Co se týče kategorie životnosti, opět záleží na překladu, pokud referujeme k jedné konkrétní osobě, pak budeme toto jméno analyzovat jako životné, pokud se však jedná o celý tým, definujeme jej jako jméno neživotné.

Slovotvorba

Jak uvádí etymologický slovník spolu se slovníkem *RAE*, *campeón* pochází z italského jazyka. Bude se tedy jednat o výpůjčku, v tomto případě kulturní, mezi dvěma jazyky. První zmínka v korpusu *CORDE*, která se vyskytuje na území Španělska, pochází z roku 1599. Domnívám se tedy, že se jedná o výpůjčku historickou, toto podstatné jméno je již evidentně přirozenou součástí španělského lexika.

Výskyt v textu

V textech se toto podstatné jméno vyskytuje pouze třikrát. Pětkrát se objevuje v ženském rodě ve formě *campeona* a třináctkrát se objevuje derivát *campeonato*, tedy mistrovství. Ve všech třech případech je podstatné jméno *campeón* následováno předložkou *de*. Tato předložka je zde pro vyjádření země původu daného šampióna nebo určení kategorie, kterou vyhrál jako v případě *campeón de la División de Honor*.

STICK

Význam podle slovníku Královské španělské akademie RAE:

Toto podstatné jméno nevystupuje jako samostatné slovníkové heslo ve slovníku Španělské královské akademie.

Původ slova podle etymologického slovníku:

Toto podstatné jméno nevystupuje jako samostatné slovníkové heslo v etymologickém slovníku.

Překlad do českého jazyka podle Dubského (1996): **hokejka**

Klasifikace z hlediska kritérií podstatného jména:

Stick je podstatné jméno rodu mužského. Z hlediska abstraktnosti/konkrétnosti ho zařadíme do skupiny jmen konkrétních, jedná se o věc. Dále jej řadíme mezi substantiva obecná, počítatelná a individuální. *Stick* je neživotné podstatné jméno, pojmenovává neživý předmět.

Slovotvorba

Stick je podstatné jméno vypůjčené z anglického jazyka. Jedná se o výpůjčku mezi dvěma rovnocennými jazyky, hovoříme tedy o výpůjčce kulturní, *préstamo cultural*. Vzhledem ke skutečnosti, že nevystupuje jako slovníkové heslo ve slovníku Španělské královské akademie a ani v etymologickém slovníku, nemůže se jednat o historickou výpůjčku. *Stick* si zcela zachovalo svou formu a v textu působí jako cizí element, Španělé mají pro označení hokejky své původní slovo *palo*, pocházející z latiny. Vzhledem ke zjištěnému se tedy domnívám, že se jedná o cizí slovo, *extranjerismo*.

Výskyt v textu

V analyzovaných textech se substantivum *stick* objevuje pouze třikrát. Desetkrát se pak vyskytuje jako součást názvu jednoho ze španělských mužstev, týmu *Redsticks*.

2.4 ČÁST B

V této části práce bude formou tabulky představena stěžejní část slovní zásoby z oblasti pozemního sportu. Záměrně jsem proto vybrala jsem výrazy, které by měly být typické právě pro tento druh sportu. Zajímá mě samotný výraz, jeho význam ve španělštině nebo jeho ekvivalent, dále proces, díky němuž vznikl, preference užití španělského či cizího výrazu a také obdobná situace v českém jazyce. Pro správnou klasifikaci každého z výrazů jsem tyto konzultovala v on-line dostupné databázi etymologického slovníku *Origen de palabras*¹⁷. Tento slovník je mimo jiné doporučován na internetových stránkách virtuální knihovny Miguela de Cervantes¹⁸. Český ekvivalent či preferenci tvaru užívaného v češtině jsem pak určovala jednak z několika článků dostupných na internetových stránkách České hokejové federace¹⁹, ale také jsem vycházela ze svých několikaletých zkušeností hráčky pozemního hokeje.

Tabulka č. 2: Výrazy typické pro pozemní hokej

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
abrir el marcador	marcar como primero	Metafora.	Španělsky.	Otevřít skóre. Česky.
ataque	acción violenta	Derivát slovesa <i>atacar</i> , pocházejícího z italského <i>attaccare</i> .	Španělsky.	Útok. Česky.
auto-pase	pase a su mismo	Složenina. <i>Auto</i> pochází z řečtiny a znamená „sám (o) sobě“, <i>pase</i> je derivát slovesa <i>pasar</i> (“předat, přesunout”).	Španělsky.	Přihrávka, kdy hráč přihraje sám sobě, slouží k oklamání soupeře.

¹⁷ Internetové stránky dostupné na: <http://etimologias.dechile.net/>

¹⁸ Internetové stránky dostupné na: <http://www.cervantesvirtual.com/>

¹⁹ Internetové stránky dostupné na: <http://www.pozemnihokej.cz/>

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
back	el jugador defensivo	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky, ve španělštině neexistuje jednoslovný výraz pro vyjádření pozice tohoto hráče.	<i>Bek</i> , obránce. V češtině se používá obojího, spíše inklinace k českému označení.
backhand	un pase o disparo efectuado con el lado posterior de la pala del stick	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	<i>Backhand</i> , <i>bekhend</i> . Užívá se anglického <i>backhand</i> nebo se počestňuje na <i>bekhend</i> .
batir la portería	marcar un gol	Metafora.	Španělsky.	Překonat bránu/brankáře, ve smyslu vstřelit gól.
bola elevada	un paso de bola muy elevado	<i>Bola</i> je derivát latinského <i>bullā</i> , <i>elevada</i> je derivát slovesa <i>elevar</i> , které pochází z latiny. Skládá se z předpony <i>ex-</i> (“směrem ven”) a kořene <i>levare</i> (“zvednout”).	Španělsky.	Vysoký míč. Česky.
bola fuera del campo	cuando la bola se va fuera del campo	Fuera je derivát latinského <i>foras</i> (“výsada, právo”). Campo je pak derivátem latinského <i>campus</i> (“rovina”).	Španělsky, existuje anglický ekvivalent <i>out</i> , který se ve španělštině používá zřídka.	Míč mimo hru, v češtině se výlučně používá anglického <i>out</i> .
briefing	reunión de árbitros	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Rovnocenné užití anglického i španělského ekvivalentu.	Schůze rozhodčích, v češtině se užívá spíše výrazu “porada rozhodčích”. V češtině se často setkáme s počestěnou formou brífink.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
bully	saque neutral	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky. V novinových člancích se toto slovo neobjevuje ani jednou, v pravidlech pozemního hokeje má převahu slovo bully, konkrétně 5:2.	Vhazování, buly. V češtině se inklinuje k užívání <i>buly</i> , vhazování je spíše výraz ledního hokeje.
carrusel	juego de correr y cruzarse cuatro jugadores continua y rápidamente pasándose entre ellos la pelota	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky. Ve španělštině neexistuje ekvivalent.	Rychlá hra, kdy si mezi sebou čtyři hráči rychle a přesně přihrávají, čeština nemá ekvivalent.
centerforward	atacante neutral	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Španělsky.	Střední útočník, v češtině se může užívat obojího, co se týče anglického výrazu, zkracuje se spíše na <i>centr.</i>
chip	remate o tiro	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky, neexistuje španělský ekvivalent přesně označující tento typ akce.	Zakončení, střelba, v češtině neexistuje přesný ekvivalent.
chop	tiro para elevar la pelota en parabola poco pronunciada	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky, neexistuje španělský ekvivalent přesně označující tento typ akce.	Výstřel kdy dojde ke zvednutí míče, v češtině neexistuje přesný ekvivalent.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
cucharear	levantar la pelota fuera del suelo poniendo la cabeza del palo bajo la pelota y usando un movimiento de levantamiento	<i>Cucharear</i> je derivátem substantiva <i>cuchara</i> (“lžice”). Toto slovo pochází z latinského <i>cochleare</i> , což je původně výpůjčka z řečtiny.	Španělsky.	Zvednout míček lžičkou (zvednout míček fajfkou hokejky nad zem). V češtině neexistuje přesný ekvivalent.
defensa	los jugadores que defenden la portería	Pochází z latinského <i>defensa</i> (“obrana”). Skládá se z předpony <i>de-</i> (“rozdělení”) a kořene <i>fensus</i> (“napadnutí, udeření”).	Španělsky.	Obrana, použít lze také slova defenzíva.
delayed	esperar a realizar el tiro-libre	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Čekání na penaltový rozstřel, v češtině neexistuje přesný ekvivalent.
drag flick	barrido	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Tento výraz se objevuje pouze v pravidlech, kde je užito obou výrazů v poměru 1:1.	Kombinace <i>scoop</i> a <i>flick</i> . Používá se anglického výrazu.
dribble	regate	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Užívá se obojího, lehká převaha užití anglického výrazu.	Kličkování, v češtině se užívá spíše českého výrazu.
flick	golpe de muneca	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky. Španělština nemá přesný ekvivalent.	Úder zápěstím. Užívá se anglického slova.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
forehand	derechazo	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Forehand, forhend, zasažení míčku ve směru držení hole. V češtině se užívá anglické formy nebo její počeštěné varianty.
full-backs	defensores dorsales	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Spíše inklinace k užívání španělského výrazu.	Středový obránce. Může se užívat jak českého, tak anglického výrazu.
golpe franco	saque de la falta.	<i>Golpe</i> pochází z latinského <i>colāphus</i> (“rána”), konkrétně její vulgární varianty <i>colpus</i> . Původně se jedná o řeckou výpůjčku do latiny. <i>Franco</i> je francouzská výpůjčka pocházející ze slova <i>frank</i> (“volný”).	Španělsky.	Rozehrávka po přerušení hry z důvodu porušení některého z pravidel.
half-backs	defensores laterales	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Převažuje užívání španělského výrazu.	Postranní obránce. V češtině se užívá spíše českého označení.
hit	golpeo	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Ve velkém množství převažuje užití španělského výrazu nad anglickým. V pravidlech pozemního hokeje je to v poměru 12:3.	Úder. V češtině téměř výhradní užití českého slova.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKUIVALENT
insides	mediocampistas	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Španělsky.	Středoví hráči. Česky.
jab	acción defensiva que consiste en intentar recuperar la bola mediante la extensión del brazo contrario tocándola con el filo de la parte curva de palo	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky. Španělský výraz neexistuje.	Obranný typ hry. V češtině neexistuje přesný ekvivalent.
jugador de campo	uno de los participantes en la cancha que no es el arquero.	<i>Jugador</i> je derivát slovesa <i>jugar</i> pocházejícího z latinského <i>iocari</i> (“dělat něco s radostí”). Přípona <i>-dor</i> značí konatele, vykonavatele akce nebo činnosti.	Španělsky.	Hráč v poli. Česky.
jugador de campo con privilegios de portero	portero que juega dentro del campo	<i>Privilegios</i> pochází z latinského <i>privilegium</i> . Skládá se z <i>privus</i> (“jednoho”), <i>legalis</i> (“týkající se zákona”) a přípony <i>-io</i> značící vztah.	Španělsky.	Hráč v poli s výhodami brankáře. Česky.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
jugador infractor	jugador que produce una falta	<i>Infractor</i> pochází z latinského <i>infractor</i> (“ten, kdo překračuje zákon”). Skládá se z předpony <i>in-</i> (“dovnitř”), <i>frangere</i> (“rozbít, porušit”) a přípony <i>-or</i> (“činitel, konatel”).	Španělsky.	Faulující hráč. Česky.
jugar la pelota	parando, desviando o moviendo la bocha con el palo	<i>Pelota</i> pochází z latinského <i>pilotellus</i> , jeho zkrácené formy <i>pila</i> (“míč”).	Španělsky.	Hrát míč. Česky.
kicker/s	el jugador que cede la pelota	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky. Španělský výraz neexistuje.	Česky.
lateral	el defensor lateral	<i>Lateral</i> pochází z latinského <i>lateralis</i> (“bok, strana”). Přípona <i>-al</i> značí souvislost.	Španělsky.	Krajní obránce. Česky.
líbero	último defensor central	<i>Líbero</i> je derivát slovesa <i>liberar</i> (“osvobodit”), pocházejícího z latinského <i>liberare</i> (“nechat volné”).	Španělsky.	Poslední středový obránce. Česky
líbero	libre o defensa libre	<i>Líbero</i> je derivát slovesa <i>liberar</i> (“osvobodit”), pocházejícího z latinského <i>liberare</i> (“nechat volné”).	Španělsky.	Volná obrana. Česky.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
pad/s	protección	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Preference užívání španělského označení protector /protección.	Chráníče. Česky.
pase de centro	pase que tiene lugar en centro del campo	<i>Centro</i> pochází z latinského <i>centrum</i> (“střed”).	Španělsky.	Středová rozehrávka. Česky.
pelota larga	un pase largo	<i>Largo</i> pochází z latinského <i>largus</i> (“hojný, oplývající”).	Španělsky.	Dlouhá přihrávka. Česky.
penalty	penalti	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Užívání upraveného výrazu <i>penalti</i> , ale i anglického originálu s tvrdým -y na konci. Neexistuje žádné kritérium pro výběr jedné z možností. Frekvence užití je zhruba 1:1	Trestný kop, penalta. V češtině preference anglického výrazu.
penalty córner	penalti desde córner	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Rohový kop. Preference angličtiny.
penalty stroke	penalti por falta que previno un gol	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Trestný kop za faul, který zabránil gólu. Preference angličtiny.
pies	tipo de falta cuando un jugador toca la bola con su pie	Metafora.	Španělsky.	Míč zahaný nohou. Česky.
play off	play off	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Play off. Anglicky.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
portero defensor	defensor que puede substituir al portero y al revés	<i>Portero</i> je derivát podstatného jména <i>puerta</i> (“vchod, dveře”).	Španělsky.	Brankář, který může nahradit obránce a naopak. Česky.
push	golpeo empujado	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Preference anglického výrazu.	Nátlak. Preference českého výrazu.
ránking	escalafón	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Žebříček. Česky.
saque de banda	saque hecho desde la banda del campo	<i>Saque</i> je derivát slovesa <i>sacar</i> (“vytáhnout”) pocházejícího z gótského <i>sakan</i> (“přít se”). <i>Banda</i> pravděpodobně pochází z italského <i>banda</i> původně z germánského <i>banda</i> založeného na gótském <i>bandwa</i> (“standarta, praporec”). To vyjadřovalo skupinu vojáků bojujících za určitou standartu.	Španělsky.	Rozehrávka od postranní čáry hřiště. Česky.
saque de esquina	saque hecho desde una esquiena	<i>Esquina</i> je výpůjčka z germánského jazyka, konkrétně slova <i>skina</i> (“dřevěný prut”).	Španělsky.	Rozehrávka z rohu. Česky.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
saque de portería	saque hecho desde portería	<i>Portería</i> je derivát podstatného jména <i>puerta</i> (“vchod, dveře”). Přípona <i>-ía</i> značí místo, kde se vykonává nějaká činnost.	Španělsky.	Rozehrávka od brány. Česky.
save-clear	parada y simultáneo despeje de la bola con un pie por parte del portero	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Brankářův zákrok nohou, který zabrání soupeři vstřelit gól. V české terminologii se tento výraz neobjevuje.
scoop	golpe de cuchara	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Pro přesný popis této akce se preferuje anglický výraz, v poměru 1:8 co se týče pravidel pozemního hokeje.	Úder ohybem hokejky. Česky.
shoot out	penalti en empate.	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Penaltový rozstřel v případě remízy. Užívá se výrazu „samostatné nájezdy”.
slap-shot	tiro que es ejecutado sin acompañamiento y con único movimiento de contacto entre la pelota y el palo	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Štřela příklepem. Není znám přesný český ekvivalent.
stick	palo	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Preference užití anglického stick, a to v přibližném poměru 3:1.	Hokejka. Česky.

VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
stopper	defensor central adelantado	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Hráč stojící vzadu, který spolu s druhým stopperem tvoří obrannou linii. Česky.
tackle	entrada	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Preference užívání španělského výrazu v poměru 2:1	Útok proti hráči, napadení. Česky.
tackling	choque de sticks	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Sřet holí. Česky.
tener ventaja	cuando un equipo hace falta el otro tiene ventaja antes de que se para el juego	<i>Tener</i> pochází z latinského <i>tenere</i> (“vlastnit”). <i>Ventaja</i> je kulturní výpůjčka z francouzského <i>avantage</i> .	Španělsky.	Mít výhodu. Česky.
tiempo muerto	una pausa de 30 segundos que puede pedir cada equipo por periodo	Metafora.	Španělsky.	Oddechový čas. Česky.
tiro al arco	la acción de un atacante intentando marcar un gol tocando la bocha desde dentro del área hacia el arco.	<i>Tiro</i> je derivátem slovesa <i>tirar</i> pocházejícího z gótského <i>tairan</i> (“hodit”). <i>Arco</i> pochází z latinského <i>arcus</i> (“typ zbraně”).	Španělsky.	Výstřel na branku. Česky.
tiro a portería	la acción de un atacante intentando marcar un gol tirando la bola hacia la portería	<i>Portería</i> je derivát podstatného jména <i>puerta</i> (“vchod, dveře”).	Španělsky.	Výstřel na branku. Česky.

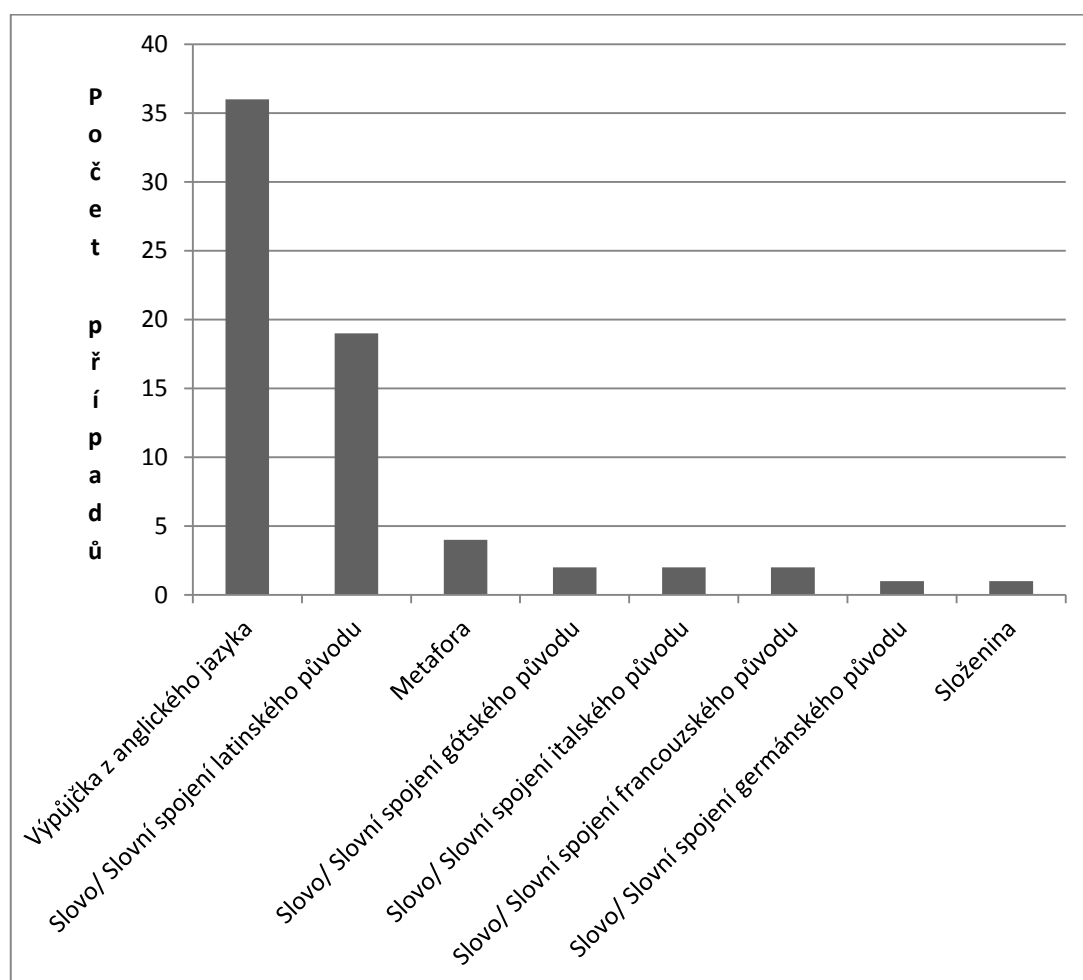
VÝRAZ	VÝZNAM	KLASIFIKACE	UŽITÍ	ČESKÝ EKVIVALENT
tiro libre	saque inicial	<i>Libre</i> pochází z latinského <i>liber</i> .	Španělsky.	Rozehrávka. Česky.
volante central	mediocampista central	<i>Volante</i> pochází z latinského <i>volantis</i> (“ten co létá”) a skládá se z <i>volare</i> (“létat”) a přípony <i>-nte</i> (“konatel činnosti”). <i>Central</i> pochází z latinského <i>centralis</i> (“vztahující se ke středu”).	Španělsky.	Středový hráč. Česky.
quite	una acción para detener a un oponente para recuperar la posesión de la bocha	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Anglicky.	Obehrávka. Česky.
wings	alas	Výpůjčka z anglického jazyka. Kulturní výpůjčka.	Užívá se obou výrazů přibližně stejnou měrou.	Křídla (pozice hráče). Česky.

Na zkoumaném vzorku si můžeme povšimnout, že slovní zásobu pozemního hokeje tvoří velkou měrou deriváty slov, které byly převzaty z latiny a tvoří tedy *base latina*, jsou a byly základem španělské slovní zásoby, které dala původ právě latiny. Druhou skupinou jsou pak kulturní výpůjčky, přičemž se výhradně jedná o výpůjčky z anglického jazyka. Z významu jednotlivých slov můžeme usoudit, že odborná jednoslovná terminologie je téměř vždy zastoupena právě anglickými výpůjčkami. To je dáno jednak původem tohoto sportu, jednak jeho širokým rozšířením v anglicky mluvících zemích. Druhým činitelem zde bude velký vliv obecně hokejové terminologie, která se pro mezinárodní rozšíření tohoto sportu upřednostňuje právě v angličtině. Španělština pak inklinuje spíše k „vysvětlovacím“ frázím nebo delším slovním spojením. K odborným termínům ale ve většině případů jednoslovný španělský ekvivalent neexistuje. Jednoslovné španělské termíny najdeme spíše v obecně sportovní terminologii.

Pro podrobnější a konkrétnější přehled výsledků zkoumaného vzorku jsem připravila následující tabulku a graf.

Tabulka č. 3 Frekvence výskytu jednotlivých procesů obohacování slovní zásoby

Výpůjčka z anglického jazyka	36
Slovo/ Slovní spojení latinského původu	19
Metafora	4
Slovo/ Slovní spojení gótského původu	2
Slovo/ Slovní spojení italského původu	2
Slovo/ Slovní spojení francouzského původu	2
Slovo/ Slovní spojení germánského původu	1
Složenina	1

Tabulka i graf nás seznamují s frekvencí výskytu jednotlivých procesů obohacujících španělskou slovní zásobu v oblasti pozemního hokeje. Jak jsem předpokládala, **markantně nejvyšší podíl tvoří výpůjčky z anglického jazyka**. Tento fakt je z mého pohledu zapříčiněn světovým postavením angličtiny, která se jako *lingua franca* šíří napříč všemi kulturami. V dnešní době rozumí angličtině a mluví tímto jazykem vysoké procento lidí. Z tohoto důvodu je tedy výhodné specifickou slovní zásobu, která by se mohla užívat mezinárodně, využít právě z angličtiny. A to je přesně případ pozemního hokeje. Jako mezinárodně hraný sport potřebuje, aby speciálním, běžně užívaným výrazům rozumělo velké množství mluvčích a posluchačů. Druhým rozhodujícím faktorem pro univerzální využití angličtiny zůstává skutečnost, že právě Anglie je zemí, v níž se pozemní hokej nejrychleji rozvíjel a získával si svou dnešní podobu, díky tomu se především angličtina stala hlavním zdrojem slovní zásoby tohoto sportu. Prvotní terminologie tudíž vznikala v angličtině, ostatní národy si pak buď našly nebo utvořily ekvivalenty ve svém jazyce, nebo tuto anglickou terminologii pouze převzaly. Velmi často proto odborné termíny ponechaly i svoji původní anglickou formu.

Dalšími vklady, které ve zkoumaném vzorku nalezneme, jsou výpůjčky z jazyka italského, francouzského, germánského či jazyka Gótů. Jejich množství je však zanedbatelné. Některá ze slov jsou navíc značně odlišná, tzn. původní slovo, které si španělština vypůjčila má jiný tvar, a forma, která se objevuje v hokejovém kontextu je tedy pouze jeho derivátem. Tato slova by tedy spíše měla být zařazena mezi deriváty.

Druhý nejčastější výskyt jsem zaznamenala u slov latinského původu, přičemž všechna do španělštiny vstoupila pomocí *via culta*, považujeme je tedy za základ španělské slovní zásoby. Tato slova jsou ve většině případů deriváty. **Druhým nejproduktivnějším procesem obohacujícím španělskou slovní zásobu pozemního hokeje je tedy shledána derivace**. Tato skutečnost se dala předpokládat, i toto speciální odvětví španělské slovní zásoby následuje model, který je nastaven, derivace se totiž považuje za jeden z nejproduktivnějších způsobů, jak obohatit slovní zásobu.

Zajímavým zjištěním zůstává ovšem fakt, že se mezi vybranými slovy a slovními spojeními vyskytuje pouze jedna složenina.

Závěr

Ve své práci jsem se pokusila zmapovat jazyk pozemního hokeje. Zajímala mne především výskyt jednotlivých procesů obohacujících slovní zásobu tohoto sportu. Již před začátkem analýzy jsem předpokládala, že velkou část slov, užívaných v pozemním hokeji, budou tvořit výpůjčky z anglického jazyka. Pro analýzu jsem vybrala články dvou španělských deníků zabývajících se sportovními zprávami. Třetím zdrojem pak byla pravidla, normy a předpisy pozemního hokeje, vydané Španělskou Královskou hokejovou federací. Analýza čtyřiceti článků pojednávajících o pozemním hokeji a prozkoumání pravidel pozemního hokeje prokázalo, že anglický jazyk skutečně přispěl zásadní měrou k vytvoření specifické slovní zásoby pozemního hokeje. Vzhledem k faktu, že španělština a angličtina jsou jazyky jaksi podobného statutu, jedná se dozajista o výpůjčky kulturní. Jak bylo již řečeno v části teoretické, kulturní výpůjčka je ve většině případů technicismus, není tomu jinak ani v našem případě, kdy odborné anglické termíny jsou v podstatě technicismy daného sportu. Potvrdilo se tudíž, že podstatná část španělské slovní zásoby v oblasti pozemního hokeje byla do jazyka včleněna procesem přejímání z cizích jazyků, konkrétně pak výpůjčkami z anglického jazyka nebo využíváním výrazů latinského původu.

Také mohu konstatovat, že díky podrobnému rozboru novinových článků z hlediska sémantických procesů se ukázalo, že se ve sportovní žurnalistice hojně vyskytuje metafora jako prostředek pro daný jazykový styl poměrně typický. Domnívám se, že by bylo podnětné na tuto práci v oblasti španělské sportovní terminologie v pozemním hokeji dále navázat také rozbořem podobné slovní zásoby v jiných zemích a dalších jazycích, ale to už zůstane úkolem pro některého z dalších možných následovníků, které by případně zpracované téma mohlo v budoucnu zaujmout.

Druhou velkou skupinou slov tvořících slovní zásobu jsou výrazy mající původ v latině. Daná část slovní zásoby z oblasti sportu je v podstatě součástí španělské slovní zásoby již od jejího počátku, spadá tedy vlastně do *base latina*. Tato slova, jak jsem již uvedla, vstoupila do španělštiny již v době jejího vzniku, pomocí *vía culta*, a tím pádem jsou a byla vždy běžnou součástí španělštiny. Složeniny se ve zkoumaných datech - až na jednu výjimku - neobjevují, jediným aktivním morfologickým procesem je tedy derivace, přičemž zejména u slov latinského původu jsme se s deriváty opravdu mnohokrát setkali.

Resumen

El tema de este trabajo es el vocabulario deportivo español, concretamente el vocabulario del hockey hierba.

El trabajo está dividido en dos partes, la primera es parte teórica y la segunda es parte práctica. La parte teórica se dedica a varios temas relacionados con vocabulario. Primero explico el concepto del vocabulario, después aclaro el origen del léxico español. Para apoyar la parte teórica los autores de las teorías e ideas que elegí son, antes de todo, los profesores Bartoš y Valíková de la universidad de Brno, profesor Černý, Dubský y Gómez. A lo que más se dedica la parte teórica es a los procesos del enriquecimiento del vocabulario español. Estos procesos los he dividido en tres grandes grupos. El primer grupo son los procesos morfológicos. Por medio de estos procesos se forman palabras nuevas. A este grupo incluimos composición y derivación. El segundo grupo son préstamos y calcos. Se trata de prestación de las palabras, lexemas o conceptos de otras lenguas, dialectos o argots. El último grupo está compuesto por procesos semánticos. Estos procesos están relacionados con significado, sus modificaciones y cambios. Aquí hablo solo sobre algunos tipos de todos los que existen. Menciono el sentido figurado, restricción y ampliación de sentido, eufemismo y disfemismo y metáfora. Las metáforas las divido según Dubský a metáforas intelectuales, sensoriales, personificadas y emocionales. Otra división de Dubský está basada en la sintaxis. La última parte de la teoría la dedico al lenguaje periodístico. Decidí incluir este tema porque la gran parte de los datos que uso en la parte práctica son artículos de diarios deportivos. Por lo tanto también añadí las particularidades del lenguaje periodístico deportivo. La última parte presenta el hockey hierba. Para entender más la estructura del vocabulario que tiene, me interesa su historia que podría ayudarme descubrir las motivaciones de los específicos procesos de enriquecimiento de este concreto vocabulario.

La segunda parte del trabajo es, como ya he dicho, la parte práctica. Antes de analizar los datos que elegí, tengo algunos suposiciones. Cuando miramos a la historia de la lengua española, podemos ver que la gran parte del vocabulario español está heredado del latín. Por eso creo que muchas palabras serán del origen latín. Otra parte del vocabulario español son préstamos y calcos. Está claro que entonces algunas palabras del vocabulario del hockey hierba serán préstamos y calcos. Por lo que dije sobre hockey en la parte teórica y por lo que sé sobre este deporte presupongo que la

mayoría de los términos serán préstamos del inglés. Inglés como lengua franca tiene influencia en muchas otras lenguas. Hoy en día inglés se usa como lengua internacional en áreas donde hace falta que entendiera la mayoría de las naciones. Esto es también el caso de los deportes. Muchos de ellos usan la lengua inglesa para hacer el deporte más internacional y fácil de entender. Es curioso que español siendo la segunda lengua más hablada en el mundo (después de chino) no tiene ese privilegio de cual rebosa inglés pero eso es un tema muy grande, quizás para otra tesis.

En parte práctica entonces trabajo con cuarenta artículos de dos diarios deportivos y con reglamentos del hockey hierba. Leyendo los datos, me fijo en vocabulario, palabras especiales, palabras que se repiten etc. Para hacer una análisis más profunda, en la primera parte de práctica elijo diez sustantivos a los que someto a una exploración más detallada. Me importa el significado de cada palabra según el Diccionario de la Real Academia Española y el significado checo según Dubský. Me interesa también el origen de palabras elegidas que busco en diccionario etimológico. Es curioso observar los diferentes ambientes en cuales puede aparecer cada de las palabras.

La segunda parte de práctica es una tabla con términos típicos para este tipo de deporte. Aquí lo que más me interesa es el tipo de proceso que dejó entrar cada una de las palabras a español. Se trata precisamente de los procesos del enriquecimiento que describo en la parte teórica. En la tabla también aparece el equivalente checo y la preferencia del uso en los casos en los que aparecen tanto la palabra extranjera como la española. La tabla nos enseña lo que había supuesto inicialmente, la mayoría de las palabras son anglicismos. El segundo caso más frecuente son las palabras del latín. Esto está causado por los motivos mencionados antes. El origen de español en latín causa que muchas palabras son heredadas de esta lengua. El origen de hockey hierba, su tradiciones y por supuesto el prestigio de lengua inglesa causan la aplicación del vocabulario inglés de una manera tan grande.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Bartošek, Jaroslav. *Základy žurnalistiky*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati, 2002. Print.
- Bartoš, Lubomír, and Valíková, Hana. *La formación de palabras en español*. Brno: Masarykova Univerzita, 2002. Print
- Bečka, Josef Václav. "Metafora ve větě". *Naše řeč* 54.1 (1971): 1-14. Web. 27. Nov 2015.
- Černý, Jiří. *Morfología española*, Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008. Print.
- Dubský, Josef, et al. *Velký česko-španělský slovník*. Díl první, A-O. Praha: Academia, 1996. Print
- . *Velký česko-španělský slovník*. Díl druhý, P-Ž. Praha: Academia, 1996. Print.
- . *Základy španělské lexikologie pro překladatele a tlumočníky*. 1977. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1989. Print.
- Gómez, Capuz Juan. *Préstamos del español: lengua y sociedad*. Madrid: Arco Libros, 2004. Print.
- Hauser, Přemysl. *Nauka o slovní zásobě*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1980. Print.
- Hualde, José Ignacio, et al. *Introducción a la lingüística hispánica*. New York: Cambridge University Press, 2003. Print.
- Lakoff, George. *Metafory, kterými žijeme*. Trans. M. Čejka. Brno: Host, 2002. Print.
- Lapesa, Rafael. *Origen y evolución de la lengua española*. 1980. Madrid: Gredos, 1981. Print.
- Minářová, Eva. *Stylistika pro žurnalisty*. Praha: Grada, 2011. Print.
- Montes Giraldo, José Joaquín. *Calcos recientes del inglés en español*. Thesaurus, 1985. Print.
- Varela, Ortega Soledad. *Morfología léxica: formación de las palabras*, Madrid: Gredos, 2005. Print.

Elektronické zdroje

- Alvar, Ezquerro. "El neologismo español actual". *Lear*. N.p., 2007. Web. 5 Dec 2015.
- "Argentina derrota a Alemania en la Liga Mundial". *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 30 Nov. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- Asprón, Javier. "Madrid será sede del torneo preolímpico de Hockey hierba." *As.com*. As.com, 9 July 2002. Web. 4 Jan. 2016.
- "Bélgica y Australia jugarán la final de la Liga Mundial." *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 5 Dec. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- "Briefing de árbitros/Hockey Sala 2015." *Rfeh.es*. Real Federación Española de Hockey, 15 Dec. 2014. PDF file.
- Camacho, Ignacio. "La Selección femenina de hockey logra su primera victoria." *As.com*. As.com, 18 Aug. 2014. Web. 4 Jan. 2016.
- Carreño, Fernando. "Redsticks: De perdidos... a Río." *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 27 Aug. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- Castelló, Iván. "Bola al hockey." *As.com*. As.com, 15 Sep. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- "Crisis sobre hierba: arranca la liga de hockey masculina." *As.com*. As.com, 28 Sep. 2013. Web. 9 Jan. 2016.
- Cruz, Ángel. "El hockey español está abonado a las medallas." *As.com*. As.com, 5 Nov. 2008. Web. 4. Jan. 2016.
- Diccionario de lengua española*. Madrid: Real Academia Española, 2011. *Rae.es*. Web. 8 Jan. 2016
- "Dos goles de Alegre salvan un empate ante Bélgica." *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 29 Oct. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- "Edi Tubau se retira de la Selección." *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 11 Mar. 2016. Web. 12 Mar. 2016.
- "El Egara comienza con una sufrida victoria." *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 10 Oct. 2015. Web. 4 Jan 2016
- "El español José Brasa, nuevo seleccionador de hockey hierba indio." *As.com*. As.com, 2 May 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- "El hockey hierba se jugará en una pista azul y rosa." *As.com*. As.com, 28 Mar. 2011. Web. 4 Jan. 2016.
- "España abre el mundial de hockey hierba con victoria sobre Sudáfrica." *As.com*. As.com, 28 Feb. 2010. Web. 4 Jan. 2016.

- “España acaba sexta en el Europeo y salva la categoría.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 29 Aug. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- “España cae 2-1 ante Inglaterra en semifinales.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 28 Aug. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- “España debuta con derrota frente a Holanda.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 21 Aug. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- “España levanta el vuelo con una goleada ante Rusia.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 23 Aug. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- “España no sacó provecho de una Bélgica en inferioridad.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 22 Aug. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- “España pierde ante Inglaterra y no alcanza las semifinales del Europeo.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 25 Aug. 2015. Web. 16 Jan. 2016.
- “Esther Tremens, una vida a toda velocidad.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 8 Oct. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- Fernández, Carolina. “El Hockey masculino pasó ante Cuba y va por Argentina.” *As.com*. As.com, 21 June 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- Freixa, Santi. 2007. “El hockey más vistoso del mundo.” *As.com*. As.com, 13 Jan. 2007. Web. 9 Jan. 2016.
- “Glosario de deportes.” *Wikilengua*. N.p., 8 Feb. 2014. PDF file.
- “Hockey, claves de redacción.” *Fundéu*. Fundéu, 4 Feb. 2011. Web. 7 Feb. 2016.
- “Hockey hierba: La Federación paga si se ofrece en La 2.” *As.com*. As.com, 5 Oct. 2003. Web. 9 Jan. 2016.
- “Hockey sobre césped.” *El Rincón de Vago*. N.p., 13 Nov. 2003. Web. 11. Jan. 2016.
- “Holanda castiga a España 8-1.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 23 Aug. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- Huerta, Rodrigo. “Agustina Solano: la argentina que decidió jugar por Chile.” *As.com*. As.com, 24 Jan. 2016. Web. 3 Feb. 2016.
- “Chile gana y avanza invicto en el Hockey World League.” *As.com*. As.com, 17 Mar. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- “La selección femenina de hockey hierba cae ante Irlanda.” *As.com*. As.com, 11 Feb. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- “La Selección femenina de hockey hierba visitó al Atlético.” *As.com*. As.com, 27 July 2014. Web. 9 Jan. 2016.

- “Los penaltis le dan la espalda a España.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 18 June 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- “Los Redsticks vuelven a vencer a Irlanda.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 2 Dec. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- “Na pozemní hokejistky Meteoru letos v domácí soutěži zbyl bronz.” *Českobudějovický deník.cz*. Vltava-Labe-Press, a.s., 22 June 2007. Web. 8 Jan. 2016.
- “Nečekaná ztráta Meteoru – nechal body na Vyšehradě.” *Českobudějovický deník.cz*. Vltava-Labe-Press, a.s., 18 Nov. 2007. Web. 16 Jan. 2016.
- “Normativa de la competición de Shoot-outs.” *Rfeh.es*. Real Federación Española de Hockey. 15 July 2015. PDF file.
- “Normativa de Play Off.” *Rfeh.es*. Real Federación Española de Hockey. 15 July 2015. PDF file.
- “Origen de las palabras.” *Etimologias.dechile.net*. Dechile.net, 2001. Web. 13 Jan. 2016.
- “Pozemní hokejistky splnily povinnost.” *Českobudějovický deník.cz*. Vltava-Labe-Press, a.s., 19 Sep. 2007. Web. 22 Jan. 2016.
- “Ramón Alegre abandona la Selección de Hockey Hierba.” *As.com*. As.com, 26 Sep. 2014. Web. 4 Jan. 2016.
- “Reglamento de F.I.H. hockey césped 2013.” *Confederación Argetina de Hockey*. FIH, 16 Jan. 2013. PDF file.
- “Reglamento de Hockey hierba.” *Rfeh.es*. Real Federación Española de Hockey. 13 Oct. 2014. PDF file.
- “Reglamento de Partidos y Competiciones.” *Rfeh.es*. Real Federación Española de Hockey. 15 July 2015. PDF file.
- “Reglas de Hockey 2015.” *Rfeh.es*. Real Federación Española de Hockey. 19 Feb. 2016. PDF file.
- Roche, Paco. “Hockey en la "cuna europea de la Yihad".” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 19 Nov. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- Roldán, Isabel. “En India la fama la da el hockey, no el fútbol.” *As.com*. As.com, 11 March 2004. Web. 9 Jan. 2016.
- Sáez, Diego. “Hockey Césped repite el bronce por tercer Panamericano.” *As.com*. As.com, 25 July 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- Salazarová, Susana Guerrero. “El lenguaje deportivo, entre coloquial y literario.” *Isla de Arriarán XIX* (2002): 365 – 382. Web. 23 Nov. 2015.

- “Santi Freixa anuncia su retirada de la Selección de hockey.” *As.com*. *As.com*, 2 Sep. 2015. Web. 15 Jan. 2016.
- Sántos, M.A. “España vuelve a reinar en el hockey europeo.” *As.com*. *As.com*, 5 Sep. 2005. Web. 4 Jan. 2016.
- Schell, Eduardo. “Golazo olímpico al cáncer infantil.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 8 Sep. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- Schell, Eduardo. “La camiseta más solidaria: el hockey hierba español contra la leucemia infantil.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 20 Oct. 2015. Web. 9 Jan. 2016.
- “Soyez convoca a 20 jugadores para el amistoso ante Bélgica.” *Marca.com*. Unidad editorial Información Deportiva, 16 Oct. 2015. Web. 4 Jan. 2016.
- Teruel, Carratalá Fernando. “Los cambios del significado de las palabras.” *Castellano: lengua y literatura*. N.p., 15 May 2008. PDF file.